

Pune District Education Association's
(पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ, पुणे)

MAMASAHEB MOHOL COLLEGE

ARTS, COMMERCE & COMPUTER SCIENCE

48/1 A, Erandwana, **Paud Road**, Pune-411 038
Ph. : (020) 25431034, 2544 3024 E-mail : moholcollege@gmail.com

Website : www.pdeamoholcollege.edu.in

Affiliated to Savitribai Phule Pune University

NAAC Accredited B+ grade

PROSPECTUS

वंदनीय श्रद्धास्थान

स्व.बाबुरावजी घोलपसाहेब

संस्थापक

पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ, पुणे

Dynamic Leadership

Honorable Ajit Pawar

Deputy Chief Minister

Maharashtra State

President

Pune District Education Association

From the President's Desk

I am delighted to inform that PDEA has completed 82 years in providing education from pre primary to post graduation and setting up active centres for research work. At present, around 1.5 lakh students are enrolled in different institutes of PDEA. Apart from educational ventures, varied activities are periodically implemented for societal needs. An outcome of the untiring efforts of all office bearers has resulted in the management receiving the Best Educational Institution Award. I am proud with the progress of PDEA and all its branches for creating an identity and benchmark in the field of education. It gives me a great pleasure to welcome you as a valued student at our Institute's premier college driven by its vision and mission, dedication to core principles & values. Pune District Education Association (PDEA) has made a significant difference in education sector and has emerged as a model institution for quality education. The trust has a rich and glorious tradition of imparting value education, grooming and nurturing students for last eight decades. It has set standards not only for an educational institution but also provides guidelines for future developments. We are committed to transform PDEA into a world class educational institution that would pave way for generation and dissemination of knowledge, quality human resource with resolute moral and ethical values and positive attitude.

Our college is continuing its march towards excellence in teaching, research and co-curricular activities and it stands committed to providing access to modern educational facilities like laboratories, libraries, auditorium, conference hall, class rooms with computers and internet facilities along with infrastructure in the form of the state-of-art buildings. On your career path, I advise you to be thoroughly professional in your approach right from choosing the course to its successful completion. While we are constantly trying to provide best learning opportunities to our students admitted to various programs, we expect the students to put themselves actively in the learning process and make the best use of the available facilities and opportunities. This will enable them to become members of a responsible and respectable learned community and help them to develop capabilities to manage processes of change so also the uncertainties in the present era of competition.

My best wishes are with you. I believe that your endeavor will contribute to your own growth and to the development of your college and indeed the PDEA, society and the country at large.

A stylized handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ajit Pawar'.

Ajit Pawar

President, PDEA, Pune

Message From the Honorary Secretary

Dear Students and Parents,

The colleges and schools of Pune District Education Association are shrines of knowledge, where students receive quality education and develop capabilities in order to meet the challenges of the time. Our trust, incepted in 1941 with the clear vision of 'Bahujan Hitay, Bahujan Sukhay' and the Mission of providing basic education to eradicate illiteracy in those times, has now blossomed into a network of schools, colleges and technical institutes of one stop. The trust has been engaged in providing students the concept of one-stop shop for education i.e. completing their entire education from schooling graduation, post graduation to Ph.D. the traditional Arts, Science, Commerce and also Computer Science, Pharmacy, Management, Ayurveda, Engineering, Microbiology streams at one place. We have provided the State of the Art buildings with modern amenities such as well equipped laboratories, rich libraries, internet facilities, auditoriums, playgrounds, etc. This has been backed with the experienced and talented faculties to extend knowledge to the students. In order to maintain the quality of education, our colleges have been accredited and re-accredited through the NAAC. We are proud to receive the Best Educational Institution Award of the Government of Maharashtra in 2000. Indeed, this endeavor of ours has made the PDEA, the educational destination of the first choice for the students.

We at the PDEA's colleges and schools believe in an all-round holistic development of our students through a multitude of curricular, co-curricular and extracurricular activities. I congratulate you for your right choice, selecting our college/ school for your career development. However, I appeal you to carry out your cardinal duty of learning very sincerely in order to develop proficiency in written and oral communication and to achieve your set goals. I promise you that our experienced and competent faculties are with you to help at all occasions.

Wish you all the best!

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of a large, flowing 'S' followed by a few loops and a vertical line.

Adv. Sandeep Kadam

Honorary Secretary, PDEA, Pune

Senate Member, SPPU, Pune

Principal's Message

Dear Students,

It is my great pleasure to welcome you at PDEA'S Mamasahab Mohol College. It is my honour to introduce you to the world of opportunities that await you within our esteemed institution. We strive to provide an environment that nurtures your academic, personal, and professional growth. Our college is more than just a place of learning, that fosters a spirit of excellence, innovation, inclusivity and keen towards the holistic development of students through the new, Indian and global education.

This year is very special to us as Maharashtra state government has decided to implement the most awaited National Education Policy from the academic year 2023-24. **NEP** envisages a comprehensive and inclusive higher education system that will prepare students for the global challenges of the future. The new education policy mainly focuses on multidisciplinary approach, vocational integration, globalization, inclusivity and Indian knowledge system. The college runs **NPTEL SWAYAM local chapter** aiming online courses for extra credits. Registration for **academic bank of credits (ABC)** has been done and we practice technology enabled teaching learning which is prerequisite of **NEP**. The college offers **skill-based Add-on courses** for each student every year which is the best practice of the college.

The college has tradition of excellence and achievements. During previous year the college secured various prizes the most remarkable are: Best Red Cross Society Unit Award, Maharashtra State Election Commission Best Nodal Officer Award, Edu Youth Internship Award, Best Short Film Award by PMC, participation in Athletics and Para swimming competition held at America and Itlay, Four Medals at Inter University National Tournaments and **Khelo India** National Games.

The college achieved noteworthy progress in curricular, co-curricular, extra-curricular and student support systems. **Fourteen** active **MoUs** were signed with different institutions and corporate offices for **training, placement and scholarships**. Financial support provided to students through Government, University and private organizations. Large number of career counselling programs and two placement drives were organized in which 100% placement assistance was provided. **Youth Counselling Centre** was established in association with Goran Groskopf foundation (Sweden).

We offer a wide range of academic programs across Arts, Commerce and Computer Science at Junior college (10+2), Vocational (Electrical, automobile and Electronics) and Senior college level. There is provision of Bifocal Computer Science and IT at Junior college. The senior college has variety of choices such as B.A. (Economics, Marathi, Political Science, English), B.Com. (Cost Accounting, Banking, Business Administration), BSc(Computer Science) BBA(CA) ,B.Voc. (Software Development and Retail Management), M.A. (Economics, Marathi), M. Com. (Cost Accounting, Banking, Business Administration), M.Sc. (Computer Science), M.B.A.(Distance) and commerce research centre (Ph.D.).

Our dedicated faculty members are experts in their respective fields, are committed and passionate not only about teaching but also serve as mentors and guides, empowering students to reach their full potential. Three faculty members are elected and nominated on BOS SPPU. The college has state of art facilities from well-equipped laboratories and modern classrooms to library equipped with a vast array of resources. Support systems like placement and entrepreneurship cell, NSS unit, Gymkhana and playground are in place. We have Quality monitoring and enhancement system through working IQAC.

We are confident that our college will provide you with the knowledge, skills, and experiences you need to thrive in a rapidly changing world. Together, let us embark on a transformative educational journey that will shape your future and enable you to make a meaningful difference in the world.

With Warm Regards,

Dr. Sharmila Chaudhari
Principal

॥ बहुजन हिताय । बहुजन सुखाय॥

Pune District Education Association

48/1 A, Erandwana, Paud Road, Pune 411 038. (Maharashtra)

Ph. : (020) 2543 4570, 2543 7341, 2545 8327.

web : www.pdeapune.org

MANAGING TRUSTEE

President

Hon. AJIT PAWAR

Deputy Chief Minister
Maharashtra State

Shri. Rajendra Ghadge

Vice President

Adv. Sandeep Kadam

Hon. Secretary, P.D.E.A.
Senate Member - S.P.P.U., Pune

Adv. Mohanrao Deshmukh

Treasurer

Shri. L. M. Pawar

Dy. Secretary

Shri. A. M. Jadhav

Joint. Secretary (Administration)

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

*The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare the
Pune District Education Association's
Mamasaheb Mohol College (Arts, Commerce and Science)
Erandwane, Dist. Pune, affiliated to Savitribai Phule Pune University,
Maharashtra as
Accredited
with CGPA of 2.73 on four point scale
at B⁺ grade
valid up to August 30, 2026*

Date : August 31, 2021

S. C. Sharma
Director

EC(SQ)/71/3rd Cycle/MHCOCN1043

Information to remember

: Publish By :
Dr. SHARMILA CHAUDHARI
Principal

P.D.E.A.'s
MAMASAHEB MOHOL COLLEGE

48/1, Erandwana, Paud Road, Pune - 411 038.

Ph. : 020 - 25443024; Fax. : 020 - 25431034

E-mail : moholcollege@gmail.com; Web. : www.pdeamoholcollege.edu.in

: Office Timing :

Monday to Saturday
10.00 a.m. to 1.30 p.m.
& 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

: Cash Transactions :

Monday to Friday
10.15 a.m. to 1.30 p.m.
Saturday
10.15 a.m. to 1.15 p.m.

Courses Offered

◆ XIth & XIIth

Arts

Commerce with I.T.

Science with Bifocal (Computer)

◆ Minimum Competency Vocational Course at +2 stage

1) Automobile Technology

2) Electronics Technology

3) Electrical Technology

◆ B.A. (Special Marathi / Economics/Political Science/ English)

◆ B.Com. (Cost and Accounting/Business Administration/
Banking and Finance)

◆ B.Sc. (Computer Science)

◆ B.B.A. (Computer Application)

◆ M.A. Marathi

◆ M.A. Economics

◆ M.Com. (Cost and Accounting/Business Administration/
Banking and Finance)

◆ M.Sc. Computer Science

◆ B.Voc. (Retail Management)

◆ B.Voc. (Software Development)

◆ Ph.D. Research Centre in Commerce

Sailent Features of the College

◆ Spacious well furnished building.

◆ Spacious well stacked library.

◆ Spacious well equipped laboratories.

◆ Spacious well furnished Computer laboratores.

◆ NSS

◆ Centre for Competitive Examinations.

◆ Earn & Learn scheme.

◆ Efficient administrative staff.

◆ Economic & other concessions for backward students. ◆ Government & other fee concessions & scholarships.

◆ The prizes will be awarded in the due course of time for standing first in various papers at the university examination.

: Print By :

P.D.E.A's

Printing and Publication Department

48/1 A, Erandwane, Paud Road, Pune - 38

Ph. (020) 25434570

CONTENTS

About Pune District Education Association	5
About the College	6
महाविद्यालय विकास समिती	7
Arts Faculty	8
Commerce Faculty	10
B.B.A. (Computer Application)	12
B. Sc. (Computer Science)	14
B. Voc. (Bachelor in Vocation)	16
एम. ए. मराठी	18
M. A. Economics	20
M. Com.	21
M. Sc. (Computer Science)	23
Ph.D. Research Centre and MBA	24
Carrer Catta	25
परीक्षेसंबंधी माहिती	27
महाविद्यालयीन प्रवेशासंबंधी माहिती	29
प्रवेश प्रक्रियासंबंधी माहिती	30
महाविद्यालयीन शिस्तविषयक नियम	33
शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती बदलची माहिती	34
College Activities	38
University of Pune Circular No. 179 of 2009	40
Junior College Activities	41
Junior College	42
Junior College (Vocational)	44
समन्वयक कक्ष	45
शिक्षकेतर कक्ष	47

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

About P.D.E.A.

Pune District Education Association, Pune (P.D.E.A.) is well known educational society founded by the dedicated team of social reformers, lead by Ex-Chief officer of Z.P. Pune, late Shri. Baburaoji Gholap and has a standing of over 63 years in the field of education. The year 2003-04 was the birth centenary year of our founder secretary. We are proud to mention that P.D.E.A. has received the prestigious, "Best Educational Institute Award" from the Government of Maharashtra for the remarkable achievements in the field of education and social work, on 5th September 2000.

The association runs different branches like Pre-Primary Schools (Marathi and English Medium)-11, Primary Schools-12, Secondary Schools-61, Higher Secondary Schools-31, Vocational Courses-25, Senior Colleges (Multifaculty)-08, Ayurved College and Research Center-01, Pharmacy Colleges-03, College of Architecture -01, Management Institutes-03, Polytechnic Institutes-01, Engineering College-01, Law College-01 and D. Ed. College-01.

The association has made up its leeway since 1941. In the year of 1983, a young, dynamic, intellectual, educationist and well

known political leader Prof. Ramkrishna More (Ex-Minister School Education, Sports and Youth Welfare and Cultural activity - Government of Maharashtra) took the charge of P.D.E.A. as "President". During his tenure, Prof. Ramkrishna More has accelerated the activities of "P.D.E.A." with an objective of contributing to the intellectual and social transformations in different areas like educational, social and cultural. All the Institutes of P.D.E.A. have made remarkable progress in the field of education under his able leadership.

In the year 2006, Inspirer-Visionary-Many more years of success in all ways of life -Young & dynamic wishing leader, Honorable **Ajit Pawar** Dy. Chief Minister, Maharashtra (Finance Planing & Energy Minister, Guardian Minister, Pune) took the charge as "President" of P.D.E.A. by legacy. He is inspiring inner and spiritual strength of P.D.E.A. family viz. Life members, Employees and Students. All the branches of P.D.E.A. are now taking a global speed towards the destination.

About the College

Our Mission :

- * To keep faculty and students abreast of advanced knowledge and technology.
- * To nurture critical thinking and analysis ability among students.
- * To encourage students to face competitive world.
- * To practice innovation teaching, learning, research and extension activities.
- * To inculcate moral values among students.

Our Vision :

"Bahujan Hitaya; Bahujan Sukhaya"

The vision statement suggests that, to stay in an endeavor towards nurturing our students who come from mass community by imparting world class diversified advanced education, knowledge, wisdom and inculcating timeless values, thereby empowering them to stand up proudly in the competitive world.

Objectives :

The following objectives will help students of the institution to become a successful human being.

- * To empower the students through modern learning techniques and participation in curricular, co-curricular and extension activities.
- * To motivate the students in developing their hidden potential
- * To develop research culture along the faculty and students.
- * To bring awareness and dignity of self-reliance in the students.

Mamasaheb Mohol College, Pune - 38 was established in the year 1984-85. The college is having its own spacious, well furnished and well equipped building (classrooms, laboratories, library, administrative block. etc.) The college has many distinguished teachers with reference to academic, sports, NSS, Student Welfare activity and other personal achievements.

We have 35 teachers in which 15 have Ph.D. degree and 11 have M.Phil degree, 10 have SET-NET and are actively engaged in continuous research activities.

The college and management have put in their sincere efforts to introduce traditional courses of UG and PG level, with their specializations and new courses to maintain pace with time by introducing different courses in the field of computers and information technology.

For benefit of students, we have started 04 PG courses, affiliated to the University of Pune and recognised by the Government of Maharashtra.

After successful completion of UGC norms, the college has received 2(f) and 12(b) status from UGC, New Delhi. Immediately after this, college has availed the financial assistance from UGC under the various schemes during 9th, 10th, 11th and 12th plan period.

Dr. Sharmila Chaudhari
Principal

महाविद्यालय विकास समिती

मा. अजित पवारउपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य,
अध्यक्ष, पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ, पुणे**मा. राजेंद्र घाडगे**

उपाध्यक्ष

मा. संदीप कदम

मानद सचिव

मा. अॅड. मोहनराव देशमुख

खजिनदार

मा. प्राचार्य डॉ. शर्मिला चौधरी

सचिव

मा. पी.ई. कुलकर्णी

सभासद

मा. शिवाजी काळे

सभासद

मा. अजय कंग्राळकर

सभासद

मा.डॉ. सपना राणे

IQAC समन्वयक

मा. डॉ. मेघना भोसले

शिक्षक प्रतिनिधी

डॉ. सुनिता डाकले

शिक्षक प्रतिनिधी

मा. डॉ. श्रीनिवास इपलपल्ली

विभागप्रमुख प्रतिनिधी

मा.डॉ. प्रकाश हुंबड

शिक्षक प्रतिनिधी

मा.श्री. विनोद रणपिसे

शिक्षकेतर प्रतिनिधी

मा. ब्रम्हानंद पुजारी

माजी विद्यार्थी प्रतिनिधी

कु. संध्या गरुड

विद्यार्थी प्रतिनिधी

चि. सुरज शिराळे

विद्यार्थी प्रतिनिधी

पदवी अभ्यासक्रम

ARTS FACULTY (कला शाखा)

PROGRAM OUTCOMES

- 1 Obtain knowledge, framework with facts and figures in Economics.
- 2 Understand the Micro and Macro theoretical structure
- 3 Understand the Indian economy, policies, and planning.
- 4 Graduates will communicate proficiently and collaborate successfully with peers, colleges and organizations
- 5 To inculcate human values and social awareness through the socio-economic aspects.
- 6 The total output of goods and services and employment of resources is determined with social works.
- 7 Realization of human values, Sense of social service, Responsible and dutiful citizen, Critical temper, Creative ability

NEP - 2020

F.Y.B.A. Structure 2024-25

Any one course from Each Group For (A, B,C)				
Major	Subject DSE -1 Discipline specific course (Group - A Languages)	Subject DSE -2 Discipline specific course (Group -B Social Sciences)	Subject DSE -3 Discipline specific course (Group-C Social Sciences)	Credit
	English	Politics	Geography (Compulsory)	12
	Marathi			
	Hindi	Economics		
All below courses are compulsory				
GE/ OE	-	-	-	02
SEC	English	English	English	02
IKS (Semester-I)	Generic	Generic	Generic	02
AEC	English	English	English	02
VEC	Indian Constitution	Indian Constitution	Indian Constitution	02
CC (Semester- II)	NSS/NCC/Other	NSS/NCC/Other	NSS/NCC/Other	02
Total Credit				22

S. Y. B. A. (CBCS Syllabus) Credit System

Semester - III - Total Credits = 24

Paper title

Paper Code

1. Compulsory English
2. Special Subject - S1
3. Special Subject - S2
4. Special Subject - G2

23001

5. Geography - G2 OR Hindi - G2

6. स्पेशलप्रमाणे जनरल विषय खालीलप्रमाणे निवडावेत (कोणताही एक)

Group A

Economics Special - Politics - G2 OR Marathi - G2

Group B

Marathi Special - Economics - G2 OR Politics - G2

Group C

Politics Special - Marathi - G2 OR Economics - G2

Group D

English Special - Politics - G2 OR Economics - G2
OR Marathi - G2

MIL Subjects : Choose **Any one** खालीलपैकी एक विषय निवडावा.

subject from the following-

Marathi	23011
Hindi - Hindi Bhasha Shikshan MIL - 1	23012
AEC Environmental Science (Compulsory for all)	23999

Semester IV (Total credits= 24)

Paper title	Paper Code
Compulsory English	24001

Special Subjects two papers
DSE-1A and DSE-1B each and
SEC paper compulsory

Choose **Any one** subject from
the following-

1) मध्ययुगीन मराठी साहित्य (S1)	24021 DSE- 1A3
2) साहित्य समीक्षा (S2)	24022 DSE-1B3
3) उपयोजित लेखन कौशल्ये (SEC)	24025 SEC-2A
4) मराठी (G-2)	24023 CC-1C(3)
भाषिक कौशल्य विकास आणि आधुनिक साहित्यप्रकार : ललित गद्य	

OR

1) Micro Economics	24151 DSE- 1A3
2) Macro Economics	24152 DSE- 1B3
3) Basic concept of research methodology I (Economics)	24154 SEC- 2B
4) Financial System-II Economics (G-2)	24153 CC-1C(3)

OR

1) English (Drama)	24331 DSE- 1A
2) English (Poetry)	24332 DSE- 2A
3) A Certificate Course in Skill Development (English)	24334 SEC-2B
4) Advanced Study of English Language (G-2)	23333 SEC-1A

OR

1) Political Science S1	24161 DSE -1A
2) Political Science S2	24162 DSE -2A
3) Basics of Indian Constitution	24165 SEC-2A
4) Political Science (G-2)	24163 CC-1C(3)

General Subjects :

मराठी व इंग्रजी स्पेशल विषय असलेल्या विद्यार्थ्यांनी हिंदी (G-2) हा विषय घ्यावा आणि राज्यशास्त्र व अर्थशास्त्र स्पेशल विषय असलेल्या विद्यार्थ्यांनी भूगोल (G-2) हा विषय घ्यावा.

MIL Subjects : Choose **Any one** खालीलपैकी एक विषय निवडावा.

from the following -

Marathi	24011
Hindi - Bhasha Shikshan MIL - 2	24012

AEC Environmental Science (Compulsory for all) 24999

T. Y. B. A. (CBCS Credit System)

Semester V (Total credits= 18)

Paper title	Paper Code
-------------	------------

- 1) Compulsory English 35001
- 2) Special Subject Three Papers each : Student will have to select **any one** of the following subjects offered at S.Y.B.A. as special subject.

i) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास : S-3	35021
प्रारंभ ते इ.स. १६००	
ii) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : भाग १ S-4	35022
iii) कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये : भाग १ SEC	35025

OR

i) International Economics - I S-3	35151
ii) Public Finance - I S-4	35152
iii) Business Management - I SEC-3A	35154

OR

i) Public Administration DSE1C (3)+1	35161
ii) International Relations DSE2C (3)+1	35162
iii) Samyukta Maharashtra Movement SEC2C (2)	35165

General Subjects :

One paper (G3) of the subject chosen as special subject and one paper (G3) each of the two of the following subjects offered at (S.Y.B.A.) as general subjects.

i) भाषिक कौशल्यविकास आणि मराठी साहित्यप्रकार : प्रवासवर्णन G-3	35023
ii) Indian Economic Development-I G-3	35153
iii) Local Self Government in Maharashtra (Politics)	35164
iv) आपत्ती व्यवस्थापनाचा भूगोल-I G-3	310-A
v) कथेतर विधाएँ (हिंदी)	C C-1E

Generic Elective (Extra Credit) Compulsory 35002

T. Y. B. A. (CBCS Credit System)

Semester VI (Total credits= 18)

Paper title	Paper Code
1) Compulsory Enligent	36001
2) Special Subject Three Papers each : Student will have to select any one of the following subjects offered at S.Y.B.A. as special subject.	
i) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा स्थूल इतिहास : S-3	36021
प्रारंभ ते इ.स. १६०१ ते १८१७	
ii) वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : भाग २ S-4	36022
iii) कार्यक्रम संयोजनातील भाषिक कौशल्ये : भाग २ SEC	36025
OR	
i) International Economics - II S-3	36151
ii) Public Finance - II S-4	36152
iii) Business Management - II SEC-3A	36154
OR	
i) Public Administration DSE1D (3)+1	36161
ii) International Relations DSE2D (3)+1	36162
iii) Samyukta Maharashtra Movement SEC2D (2)	36165

General Subjects :

One paper (G3) of the subject chosen as special subject and one paper (G3) each of the two of the following subjects offered at (S.Y.B.A.) as general subjects.

- i) भाषिक कौशल्यविकास आणि आधुनिक मराठी G-3 36023
साहित्यप्रकार : कविता
- ii) Indian Economic Development-II G-3 36153
- iii) Local Self Government in Maharashtra C C (Politics) 36164
- iv) आपत्ती व्यवस्थापनाचा भूगोल-II G-3 310-B
- v) गजल विधा और पत्राचार (हिंदी) C C-1F

Generic Elective (Extra Credit) Compulsory 36002

टीप :

- १) विद्यार्थ्यांनी आपली आवड, पालक व शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाने विषय निवडावेत. एकदा निवडलेला विषय पुन्हा बदलता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- २) प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना शारिरीक शिक्षण परीक्षा अनिवार्य आहे.
- ३) द्वितीय वर्ष पर्यावरण शास्त्र विषयाची लेखी आणि प्रकल्प लेखन अनिवार्य आहे. अन्यथा द्वितीय वर्षाच्या निकालात नापासचा शेरा येतो याची नोंद घ्यावी.

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

COMMERCE FACULTY (वाणिज्य शाखा)

Program Outcomes : 1) Commercial Sense 2) Human framework

Resource Management 3) Develop Numerical Ability

4) Develop Managerial Skills 5) Entrepreneurial skills

6) Budgeting policy 7) Well versed with business regulatory

NEP - 2020

F.Y.B.Com. Syllabus Structure 2024-25

Sr.No	Verticals	A Division	B Division	C Division
1	Major Mandatory	Costing-I	Business Administration-I	Banking and Finance
2		Business Administration-I	Costing-I	Business Administration
3		Business Economics-I	Business Economics-I	Business Economics-I
4	Generic OR Open Elective Subjects (OE)	Business Mathematics & Statistics-I	Business Mathematics & Statistics-I	Business Mathematics & Statistics-I
5	Vocational and Skill Enhancement Courses (VSEC)	Business Accounting-I	Business Accounting-I	Business Accounting-I
6	Ability Enhancement Courses (AEC),	Business English-I	Business English-I	Business English-I
7	Value Education Courses (VEC)	Environmental Science	Environmental Science	Environmental Science
8	Indian Knowledge System (IKS)	Indian Knowledge System	Indian Knowledge System	Indian Knowledge System

S. Y. B. Com. (CBCS Syllabus) Credit System

Semester III (Total credits = 22)

Subject & Course Type	Code
1) Business Communication-I (CC*-I)	231
2) Corporate Accounting - I (CC-II)	232
3) Business Economics- I Macro (CC-III)	233
4) Business Management - I (CC-IV)	234
5) Element of Company Law - I (CC-V)	235
6) Special Subject Paper - I (DEC*-VI)	236
(Any One of the following)	
a) Banking and Finance - I	236B
b) Cost and Works Accounting - I	236E
c) Business Administration - I	236A
7) Environmental Awareness (Compulsory)	

Semester IV (Total credits = 22)

Subject & Course Type	Code
1) Business Communication-II (CC*-I)	241
2) Corporate Accounting - II (CC-II)	242
3) Business Economics- II Macro (CC-III)	243
4) Business Management - II (CC-IV)	244
5) Element of Company Law - II (CC-V)	245
6) Special Subject Paper - II (DEC*-VI)	246
(Any One of the following)	
a) Banking and Finance - I	246B
b) Cost and Works Accounting - I	246E
c) Business Administration - I	246A
7) Environmental Awareness (Compulsory)	

T. Y. B. Com. (CBCS 2019 Pattern) Credit System

Semester V (Total credits = 21)

Subject & Course Type	Code
1) Business Regulatory Framework - I	351
2) Advanced Accounting - I	352
3) International Economics - I	353
4) Business Auditing and taxation - I	354
5) Special Subject Paper	355
(Same Special Subject Offered at S.Y.B.Com)	
a) Business Administration - II	355A
b) Banking and Finance - II	355B

c) Cost and Works Accounting - II	355 E
6) Special Subject Paper	356
(Same Special Subject Offered at S.Y.B.Com)	
a) Business Administration - III	356 A
b) Banking and Finance - III	356 B
c) Cost and Works Accounting - III	356 E

Semester VI (Total credits = 21)

Subject & Course Type	Code
1) Business Regulatory Framework - II	361
2) Advanced Accounting - II	362
3) International Economics - II	363
4) Business and taxation	364
5) Special Subject Paper	365
(Same Special Subject Offered at S.Y.B.Com)	
a) Business Administration - II	365 A
b) Banking and Finance - II	365 B
c) Cost and Works Accounting - II	365 E
6) Special Subject Paper	366
(Same Special Subject Offered at S.Y.B.Com)	
a) Business Administration - III	366 A
b) Banking and Finance - III	366 B
c) Cost and Works Accounting - III	366 E

टीप :

- विद्यार्थ्यांनी आपली आवड, पालक व शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाचे विषय निवडावेत. एकदा निवडलेला विषय पुन्हा बदलता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना शास्त्रीक शिक्षण परीक्षा अनिवार्य आहे.
- द्वितीय वर्ष पर्यावरण शास्त्र विषयाची लेखी आणि प्रकल्प लेखन अनिवार्य आहे. अन्यथा द्वितीय वर्षाच्या निकालात नापासचा शेरा येतो याची नोंद घ्यावी.

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change its syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

B.B.A. (CA)

Program Outcomes :

- 1 Generate skill based employable computer graduates and producing quality human resource.
- 2 Provide guidance and technical attitude to become excellent management professionals.
- 3 Provide ability to solve problem, decision making in an organization.
- 4 Inculcate IT related skills.
- 5 Help to develop interpersonal skills. Provide internship with various industries, private, public and corporate sector.
- 6 Accept modern technical challenges.
- 7 Provide business related computer skills to students.

NEP - 2020

F.Y.B.B.A. (CA) Structure 2024-25

Semester - I

Subject Code	Subject Name
MajorMandatory 1	ProblemsolvingusingC
MajorMandatory 2	Data Base Management System
MajorMandatory 3	Computer Laboratorybasedon C Programming and Data Base Management System (DBMS)
Open Elective 1	Business Mathmatics
Open Elective 2	Principles and Practiceo (Management)
Vocational Skill Development Couses	Office Automation tools
Skill Enhancement Couse (SEC)	Programming Principles and dalgorithm
Ability Enhancement (AEC)	Busines Communication Skills - I
Value Education Course (VEC)	Envionmental Awarness
Indian Knowledge System (IKS)	GenericKSBY SPPU
Co-Curricular Couses (CC)	Physical Education-I

Semester - II

Subject Code	Subject Name
MajorMandatory 4	Advance C Programming
MajorMandatory 5	Relational Database Management System (RDBMS)
MajorMandatory 6	Computer Laboratorybasedon Advance C and (RDBMS)
Minor 1	Organizational Behavior
Open Elective 3	Business Statistics
Open Elective 4	Fianancial Accountingwith Tally
Vocational Skill Development Couses (VCS) (Practical)	Web Technology
Skill Enhancement Course (SEC)	E-Commerce
Ability Enhancement Course (AEC)	Busines Communication Skills - II
Value Education Course (VEC)	Democracy Awarness & Gender Sensitization
Co-Curricular Couses (CC)	Physical Education-II

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

S.Y. B.B.A.(CA) (CBCS Syllabus) Credit System**Semester - III (Credit : 23)**

1) Digital Marketing (CC)	CA-301
2) Data Structure (CC)	CA-302
3) Software Engineering (CC)	CA-303
4) Angular JS (EC) or PHP (EC)	CA-304
5) Big Data (EC) or Block Chain (EC)	CA-305
6) Computer Laboratory based on 302	CA-306

304 and 305 (PR)

Environment Awareness (AECC)

Semester - IV (Credit : 22)

1) Networking (CC)	CA-401
2) Object Oriented Concept Through CPP (CC)	CA-402
3) Operating System (CC)	CA-403
4) Node JS (EC) or Advance PHP (EC)	CA-404
or Hadoop (EC)	
5) Project (EC)	CA-405
6) Computer Laboratory based on 402 and	CA-406

404 (PR)

Add On Course (SEC) : J Query

T.Y. B.B.A.(CA) (CBCS Syllabus) Credit System**Semester - V (Credit : 22)**

1) Cyber Security (CC)	CA-501
2) OOSE (CC)	CA-502
3) Core Java (CC)	CA-503
4) Mongo DB Or Python (CC)	CA-504
5) Project (DSE)	CA-505
6) Computer Laboratory Based on (503, 504) (DSE)	CA-506
7) Add on Course - IOT (SEC)	CA-507

Semester - VI (Credit : 23)

1) RT in IT (CC)	CA-601
2) Software Testing (CC)	CA-602
3) Advanced Java (CC)	CA-603
4) Android Prog. OR Dot Net Framework (CC)	CA-604
5) Project (DSE)	CA-605
6) Computer Laboratory Based on (603, 604) (DSE)	CA-606
7) Add on Course - Soft-skill Training (SEC)	CA-607

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

टिप :

- १) विद्यार्थ्यांनी आपली आवड, पालकांचे मार्गदर्शन व शिक्षकांचे मार्गदर्शनाने विषय निवडावेत. एकदा निवडलेला विषय पुन्हा बदलता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- २) विद्यार्थ्यांनी अभ्यासक्रमा संबंधी संबंधित शिक्षकांशी संपर्क साधावा व बदललेल्या अभ्यासक्रमाची माहिती करून घ्यावी.
- ३) प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना शारिरीक शिक्षण परीक्षा अनिवार्य आहे.
- ४) द्वितीय वर्ष पर्यावरण शास्त्र विषयाची लेखी आणि प्रकल्प लेखन अनिवार्य आहे. अन्यथा द्वितीय वर्षाच्या निकालात नापासचा शेरा येतो याची नोंद घ्यावी.

ऑनलाईन प्रवेश भरण्यासाठी <http://pdea-admission.org>

या लिंकवर क्लिक करावे.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

B. Sc. (Computer Science)

Program Outcomes :

- 1 Use creativity, critical thinking, and analysis and research skills to solve theoretical and real-world problems in computer science
- 2 Work effectively both individually and as member of team.
- 3 Discuss software development fundamentals, including programming, data structures, algorithms and complexity
- 4 Illustrate the concepts of systems fundamentals, including architectures and organization, operating systems, networking and communication.
- 5 Gain the knowledge about software engineering fundamentals, including software analysis and design, evaluation and testing, and software engineering processes.
- 6 Describe mathematics fundamentals, including discrete structures, statistics and calculus.
- 7 Illustrate the concepts of Microprocessors and microcontrollers
- 8 Make use of fundamentals of Application, including information management and intelligent applications

F.Y.B.Sc(C.S) (CBCS) Syllabus Credit System

Semester I (Total credits = 22)

Problem Solving using Computer and 'C' Programming (CC-I)	CS 111
Database Management Systems(CC-I)	CS 112
Computer Practical (CC-I)	CS 113
Matrix Algebra (CC-II)	MTC 111
Discrete Mathematics (CC-II)	MTC 112
Mathematics Practical (CC-II)	MTC 113
Semiconductor Devices & Basic Electronic System (CC-III)	ELC 111
Principal of Digital Electronics (CC-III)	ELC 112
Electronics Practical (CC-III)	ELC 113
Descriptive Statistics (CC-IV)	CSST 111
Mathematical Statistics (CC-IV)	CSST 112
Statistics Practical (CC-IV)	CSST 113

Semester II (Total credits = 22)

Advanced 'C' Programming (CC-V)	CS 121
Relational Database Mgmt Systems (CC-V)	CS 122
Computer Practical (CC-V)	CS123
Linear Algebra (CC-VI)	MTC 121
Graph theory (CC-VI)	MTC 122
Mathematics Practical (CC-VI)	MTC 123
Instrumentation System	ELC 121
Basics of Computer Organization	ELC 122
Electronics Practical	ELC 123
Methods of Applied Statistics (CC-VIII)	CSST 121
Continuous Probability Distribution and Testing of Hypothesis (CC-VIII)	CSST 122
Statistics Practical	CSST 123
Democracy, Election and Governance	22999

S.Y.B.Sc(C.S) (CBCS) Syllabus Credit System

Semester III (Total credits = 22)

Data Structure and Algorithms -I (CC-IX)	CS 231
Software Engineering (CC-IX)	CS 232
Computer Practical (CC-IX)	CS 233
Groups and Coding Thery (CC-X)	MTC 231
Numerical Techniques (CC-X)	MT 232
Mathematics Practical (CC-X)	MT 233
Micro controller Architecture and programming	ELC 231
Digital Communication and networking	ELC 232
Electronics Practical (CC-XI)	ELC 233
Environment Science-I (AECC-I)	
Language Communication-I (AECC-II)	

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

Semester IV (Total credits = 22)

Data Structure and Algorithms-II (CC-XII)	CS 241
Computer Networks-I (CC-XII)	CS 242
Computer Practical (CC-XII)	CS 243
Computational Geometry (CC-XIII)	MT 241
Operational Research (CC-XIII)	MT 242

Mathematics Practical (CC-XIII)	MT 243
Embedded System Design	ELC 241
Wireless communication and IOT	ELC 242
Electronics Practical (CC-XIV)	ELC 243
Language Communication-II (AECC-IV)	
Environment Science-II (AECC-III)	

— T. Y. B. Sc. (Computer Science) —

Semester V

Operating Systems - I (DSEC I)	CS 351
Computer Networks - II	CS 352
Practical course based on CS 351	CS 357
Web Technologies - I (DSEC II)	CS 353
Foundations of Data Science - I	CS 354
Practical course based on CS 353 and CS 354	CS 358
Object Oriented Programming using Java - I (DSEC III)	CS 355
Theoretical Computer Science	CS 356
Practical Course based on CS 355	CS 359
Python Programming (SECC I)	CS 3510
Blockchain Technology (SECC II)	CS 3511

Semester VI

Operating System - III (DSEC I)	CS 361
Software Testing	CS 362
Practical course based on CS 361	CS 367
Web Technologies - II (DSEC II)	CS 363
Data Analytics	CS 364
Practical course based on CS 363 and CS 364	CS 368
Object Oriented Programming using Java - II (DSEC III)	CS 365
Compiler Construction	CS 366
Practical Course based on CS 365	CS 349
Software Testing Tools (SECC III)	CS 3610
Project (SECC IV)	CS 3611

Special Note : As per New CBCS (2019) pattern each and every student has to take extra credit course during 3 years of graduation.

टीप :

- विद्यार्थ्यांनी आपली आवड, पालकांचे मार्गदर्शन व शिक्षकांचे मार्गदर्शनाचे विषय निवडावेत. एकदा निवडलेला विषय पुन्हा बदलता येणार नाही याची नोंद घ्यावी.
- विद्यार्थ्यांनी अभ्यासक्रमा संबंधी संबंधित शिक्षकांशी संपर्क साधावा व बदललेल्या अभ्यासक्रमाची माहिती करून घ्यावी.
- प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना शारिरीक शिक्षण परीक्षा अनिवार्य आहे.
- द्वितीय वर्ष पर्यावरण शास्त्र विषयाची लेखी आणि प्रकल्प लेखन अनिवार्य आहे. अन्यथा द्वितीय वर्षाच्या निकालात नापासचा शेरा येतो याची नोंद घ्यावी.

Note : • The Add-on Courses mentioned in the prospectus are subject to change according to syllabus.
• For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

B. Voc. (Bachelor in Vocation)

B.Voc. in Retail Management

First Year

Semester I

Business Communication	101
Basics of Marketing	102
Fundamental of Customer Services	103
Basics of Retailing	104
Project Work	105
Computer Practical (MS Word and Excel)	106
Business Correspondent / Business Facilitator (BSC/Q8401)	107

OR

MOOC (NPTEL / Swayam)

Semester II

Business Organisation and Management	201
Business Maths and Statistics	202
Retail Management	203
Environmental Studies	204
Computer Practical II (MS Power Point and Internet)	205
Lab in Retail Store Operations-I	206
On Job Training – Retail Sector	207

Second Year

Semester III

Business Economics	301
Human Resources Management	302
Supply Chain Management	303
Consumer Behaviour	304
Research Paper Writing and Presentation on Retailing Sector	305
Practical Training - Retail store Operations-II (Including Warehouse)	306
Desk Research in Retailing Sector	307

Semester IV

Personality and soft skill Development	401
Store Layout and Design	402
Organisational behaviour	403
Elements of Salesmanship	404
Research Paper Writing and Presentation (II) on Retail Store Operations	405
Project work on Retail Consumer Buying Behavior and Satisfaction	406
MOOC (NPTEL/Swayam)	407

Third Year

Semester V

Merchandise buying and planning	501
Retail Operations	502
Entrepreneurship Development	503
Advertising and Brand Management	504
Fundamentals of Visual Merchandising (VM)	505
Summer Project	506
MOOC/Swayam/NPTEL course on Marketing Management	507

Semester VI

Strategic Management	601
Business Ethics	602
Research Methodology	603
Customer Relationship Management in Retail	604
Lab in Retail Selling Skills	604
Desk Research	605
MOOC (NPTEL/Swayam)	607

Eligibility : 1) Any 12th Class or Equivalent 2) Any Diploma 3) Minimum 45% marks required
4) PDEA Entrance Test

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

— B.Voc. in Software Development —

First Year

Semester I

IT Foundation and Programming	
Concepts	BVSWC 101
Web Designing	BVSWC 102
Programming in C	BVSWC 103
Operating System (OS)	BVSWC 104
Web Designing Lab	BVSWC 105
C Programming Lab	BVSWC 106
On Job Training	BVSWC 117

Semester II

Data Structures	BVSWC 201
Concepts of Data Mining	BVSWC 202
OOPs with Java	BVSWC 203
Multimedia Tools & Applications	BVSWC 204
Data Structure Lab	BVSWC 205
Java Lab	BVSWC 206
On Job Training *	BVSWC 217

Second Year

Semester I

Linux Operating System – Operations and Management	BVSWC 301
Software Engineering	BVSWC 302
Web Development using PHP	BVSWC 303
Windows Development	
Fundamental	BVSWC 304
Web Development using PHP Lab	BVSWC 305
Window Development	
Fundamentals Lab	BVSWC 306
On Job Training	BVSWC 317

Semester II

Software Testing and Project Management	BVSWC 401
Android Application Development	BVSWC 402
Window Configuration and Server Administration	BVSWC 403
Management Information Systems	BVSWC 404
Android Application Development Lab	BVSWC 405
MIS Lab	BVSWC 406
On Job Training	BVSWC 417

Third Year

Semester I

Technology Trends in IT	BVSWC 501
Window Mobile Application Development	BVSWC 502
Introduction to Python Programming	BVSWC 503
Introduction to Microprocessors	BVSWC 504
Window Mobile Application Development Lab	BVSWC 505
Python Programming Lab	BVSWC 506
On Job Training	BVSWC 516

Semester II

Introduction to AI	BVSWC 601
e-Commerce	BVSWC 602
Computer Network Security	BVSWC 603
Introduction to Biometrics	BVSWC 604
AI Lab	BVSWC 605
Computer Network Security Lab	BVSWC 606
On Job Training	BVSWC 617

Eligibility : 1) Any 12th Class or Equivalent 2) Any Diploma 3) Minimum 40% marks required
4) PDEA Entrance Test

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2024 - 25 for UG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

पदव्युत्तर विभाग

एम.ए.मराठी

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

- विद्यार्थ्याला आपल्या आवडीचे संशोधनाचे क्षेत्र निश्चित करता येणे.
- मराठी भाषा आणि वाङ्.मयाचे प्रगत ज्ञान होणे. • समकालीन वाङ्.मयीन प्रवाहांचे नीट आकलन होणे.
- वाङ्.मयीन प्रश्नांसंबंधी विचार करण्याची जाण येणे. • वाङ्.मयीन आणि जीवनविषयक जाणीव प्रौढ करणे.
- विद्यार्थ्यांच्या लेखनगुणांना उत्तेजन देणे. • चिकित्सक अभ्यासाची क्षमता वाढवणे.
- समकालीन पर्यावरणाची जाणीव करून देणे. • समकालीन पर्यावरणाची जाणीव करून देणे.
- संपादन, भाषांतर, रूपांतर सारांश लेखन या कौशल्यांची जाणीव करून देणे.
- समीक्षा करण्याची क्षमता वाढवणे • प्राचीन मध्ययुगीन, आधुनिक व पाश्चात्य विचारांबाबत समज वाढवणे.

एम.ए.(मराठी) भाग-१

भाग -१ सत्र १

Major Core Courses (Compulsory)

- MAR 501 MJ अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास
(इ.स. १८१८ ते इ.स. १९२०)
- MAR 502 MJ ऐतिहासिक भाषाविज्ञान
- MAR 503 MJ प्रशासकीय लेखनकौशल्ये
- MAR 504 MJP प्रकाशनव्यवहार आणि ग्रंथनिर्मिती प्रक्रिया

Major Elective

- MAR 510 MJ साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : दलित साहित्य आणि ग्रामीण साहित्य
- MAR 510 MJ साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : दलित साहित्य आणि ग्रामीण साहित्य प्रात्यक्षिक

RM

- MAR 541 MJ संशोधन पद्धती
- MAR 543 MJP संशोधन पद्धती प्रात्यक्षिक

भाग -१ सत्र २

Major Core Courses (Compulsory)

- MAR 551 MJ अर्वाचीन मराठी साहित्याचा इतिहास
(इ.स. १९२० ते इ.स. २०१०)
- MAR 552 MJ समाजभाषाविज्ञान
- MAR 553 MJ प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये

MAR 553 MJP प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये प्रात्यक्षिक

MAR 554 MJP नियतकालिकांचे स्वरूप आणि संपादन

Major Elective

- MAR 560 MJ साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : आदिवासी साहित्य आणि स्त्रीवादी साहित्य
- MAR 560 MJP साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : आदिवासी साहित्य आणि स्त्रीवादी साहित्य प्रात्यक्षिक

OJT

- MAR 581 OJT व्यावसायिक प्रशिक्षण
- MAR 581 OJT व्यावसायिक प्रशिक्षण प्रात्यक्षिक

भाग -२ सत्र ३

Major Core Courses (Compulsory)

- MAR 601 MJ मध्ययुगीन कालखंडातील साहित्यकृतींचा अभ्यास
- MAR 602 MJ साहित्यसमिक्षा संकल्पना स्वरूप आणि समिक्षा पद्धती
- MAR 603 MJ सौंदर्यशास्त्र
- MAR 604 MJP साहित्यसमिक्षा आणि समीक्षा पद्धती प्रात्यक्षिक

Choice any one

MAR 610 MJ

- E-1 साहित्याचा सामाजिक दृष्टीने अभ्यास
- E-2 लेखनविद्या आणि निबंध लेखन
- E-3 मराठीतील वैचारिक साहित्य
- E-4 मराठीतील बाल साहित्य

One Elective Courses

MAR 611 MJP

- E-1 साहित्याचा सामाजिक दृष्टीने अभ्यास प्रात्यक्षिक
- E-2 लेखनविद्या आणि निबंध लेखन प्रात्यक्षिक
- E-3 मराठीतील वैचारिक साहित्य प्रात्यक्षिक
- E-4 मराठीतील बाल साहित्य प्रात्यक्षिक

RP

MAR 631 RP संशोधन प्रकल्प

भाग -२ सत्र ४

Major Core Courses (Compulsory)

- MAR 651 MJ अर्वाचिन कालखंडातील साहित्यकृतीचा अभ्यास
- MAR 652 MJ लोकसाहित्याची मूलतत्वे आणि मराठी लोकसाहित्य
- MAR 654 MJP सर्जनशील लेखन : संकल्पना, स्वरूप आणि प्रकार

Choice any one

MAR 660 MJ

- E-1 मध्ययुगीन वाङमयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
- E-2 भाषांतर मिमांसा
- E-3 मराठीतील विज्ञान साहित्य
- E-4 मराठीतील कुमार साहित्य

One Elective Courses

MAR 661 MJP

- E-1 मध्ययुगीन वाङमयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी प्रात्यक्षिक
- E-2 भाषांतर मिमांसा प्रात्यक्षिक
- E-3 मराठीतील विज्ञान साहित्य प्रात्यक्षिक
- E-4 मराठीतील कुमार साहित्य प्रात्यक्षिक

RP

MAR 681 RP संशोधन प्रकल्प

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2023 - 24 for PG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

पदव्युत्तर विभाग

M.A. Economics

Program Outcomes :

- 1 Post Graduates will achieve the new issues and challenges of world and Indian Economic organizations
- 2 Demonstrate knowledge of WTO, UNO, World bank and perspectives across global boundaries.
- 3 To prepare the students for the services in nation and abroad in banking, insurance, planning and stock market.
- 4 The knowledge is useful for competitive examination and academic research.
- 5 Student can get knowledge of Industrialization.
- 6 To understand the govt. policies which involves taxes, expenditure and budget

Course Structure

M. A. Part I

Semester-I

Mandatory / Core

- ECO 501 MJ : Micro Economic Analysis I
ECO 502 MJ : Public Finance I
ECO 503 MJ : International Economics I
ECO 504 MJP : Modern Banking

Elective

- ECO 511 MJ : Agricultural Economics

RM

- ECO 530 RM : Research Methodology

Semester-II

Mandatory / Core

- ECO 551 MJ : Micro Economic Analysis II
ECO 552 MJ : Public Finance II

- ECO 553 MJ : International Economics II
ECO 554 MJP : Tools of Economics Analyses

Elective

- ECO 561 MJ : Labour Economics

OJT

- ECO 581 OJT : On Job Training
M. A. Part II

Semester III

Mandatory / Core

- ECO 601 MJ : Macro Economic Analysis I
ECO 602 MJ : Economic Growth & Development I
ECO 603 MJ : Indian Financial System I
ECO 604 MJP : Indian Financial System II

Elective

- ECO 611 MJ : Demography

RP

- ECO 631 RP : Research Project

Semester IV

Mandatory / Core

- ECO 651 MJ : Macro Economic Analysis II
ECO 652 MJ : Economic Growth & Development II
ECO 653 MJ : Economics Environment I
ECO 654 MJP : Economics Environment II

Elective

- ECO 660 MJ : Public Policy or
ECO 661 MJ : Urban Economics

RP

- ECO 681 RP : Research Project

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

पदव्युत्तर विभाग

M.Com.

Program Outcomes :

- 1 To Equip Post Graduate students to accept the challenges of business world
- 2 To develop independent logical thinking and facilitate personality development
- 3 To Equip the students for seeking suitable careers in management and entrepreneurship
- 4 To study by student's method of data collection and their interpretations
- 5 To develop among student's communication and analytical skill

M. Com. (CBCS syllabus) Credit System

Semester – I

Major Mandatory (Compulsory)

MA501MJ : Management Accounting

IE502MJ : Industrial Economics

Research Methodology (Compulsory)

RM529MJ : Research Methodology

Specialization Group-C

Advanced Cost Accounting & Cost System

(Major Mandatory)

AC511MJ : Advanced Cost Accounting & Cost Systems

CD512MJ : Costs for Decision Making & Activity Based Costing

Major Elective

CT513MJ : Costing Techniques and Responsibility Accounting

Specialization Group-F

Business Administration

PO520MJ : Production and Operation Management

EC521MJ : E-Commerce

Major Elective

FM522MJ : Financial Management

Specialization Group-G

Advance Banking and Finance

CB523MJ : Central Banking

UB524MJ : Universal Banking

Major Elective

LF525MJ : Legal Framework of Banking

Semester – II

Major Mandatory (Compulsory)

FA551MJ : Financial Analysis & Control

ST552MJ : Strategic Management

On the Job Training / Field Project

(Compulsory)

JT577MJT : On the Job Training OR

FP578MJT Field Project

Specialization Group-C

Advanced Cost Accounting & Cost System

(Major Mandatory)

CA559MJ : Application of Cost Accounting

VA560MJ : Variance Analysis & Interpretation

Major Elective

CC561MJ : Cost Control & Cost System

Specialization Group-F

Business Administration

(Major Mandatory)

BV568MJ : Business Ethics and Professional Values

CS569MJ : Corporate Social Responsibility

Major Elective

KM570MJ : Elements of Knowledge Management

Specialization Group-G

Advanced Banking and Finance

(Major Mandatory)

LP571MJ : Banking Law and Practice

PS572MJ : Banking Product and Services

Major Elective

MP573MJ : Monetary Policy

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

Semester – III

Major Mandatory (Compulsory)

- : Business Finance

Specialization Group-C

Advanced Cost Accounting & Cost System (Major Mandatory)

- : Cost Audit
- : Management Audit
- : Cost Reduction Techniques

Major Elective

- : Strategic Cost Management

Specialization Group-F

Business Administration

(Major Mandatory)

- : Human Resource Planning and Development
- : Organizational Behaviour
- : Global Strategic Management

Major Elective

- : Brand Management

Specialization Group-G

Advanced Banking and Finance

(Major Mandatory)

- : International Banking and Finance
- : Insurance Studies
- : Introduction two Acturial Studies

Major Elective

- : Commercial Banking and Investment Banking

Research Project (Compulsory)

- : Research Projects

Semester – IV

Major Mandatory (Compulsory)

- : Capital Market and Financial Services
- : Theory of Public Finance and Indian Public Finance
- : Operation Research

Specialization Group-C

Advanced Cost Accounting & Cost System

(Major Mandatory)

- : Strategic Performance Management

Major Elective

- : Emerging Trands in Cost and Management Accounting

Specialization Group-F

Business Administration

(Major Mandatory)

- : HRD Audit and Score Card

Major Elective

- : Emerging Trands in Business Administration

Specialization Group-G

Advanced Banking and Finance

(Major Mandatory)

- : Foreign Exchange and Financing of Foreign Trade

Major Elective

- : Emerging Trands in Banking Financ and Insurance

Research Project (Compulsory)

- : Research Projects

Note :

Government of Maharashtra has intended to implement **New Education Policy 2020** from academic year 2023 - 24 for PG programs. Accordingly Savitribai Phule Pune University will change it's syllabus and fee structure. Such change will be applicable to the students seeking admissions to various programs in the college.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

पदव्युत्तर विभाग

M.Sc. (Computer Science)

Program Outcomes :

- 1 Provides technology-oriented students with the knowledge and ability to develop creative solutions.
- 2 Develop skills to learn new technology.
- 3 Apply computer science theory and software development concepts to construct computing-based solutions.
- 4 Design and develop computer programs/computer-based systems in the areas related to algorithms, networking, web design, cloud computing, Artificial Intelligence, Mobile applications.

Structure of Course

Semester I

Major Core

- CS-501-MJ : Advanced Operating System
CS-502-MJ : Artificial Intelligence
CS-503-MJ : Principles of Programming Languages

- CS-504-MJP : Lab course on CS-501-MJ
CS-505-MJP : Lab course on CS-502-MJ

Major Elective

- CS-514-MJ : C#.NET Programming
CS-515-MJP : Lab Course on CS-514-MJ

RM

- CS-531-RM : Research Methodology

Semester II

Major Core

- CS-551-MJ : Design and Analysis of Algorithms
CS-552-MJ : Mobile App Development Technologies

- CS-553-MJ : Software Project Management

- CS-554-MJP : Lab course on CS-551-MJ

- CS-555-MJP : Lab course on CS-552-MJ

Major Elective

- CS-564-MJ : ASP.NET Programming
CS-565-MJP : Lab course on CS-564-MJ

On Job Training

- CS-581-OJT : On Job Training/Internship

Semester III

Major Core

- CS-601-MJ : Software Architecture and Design Pattern
CS-602-MJ : Machine Learning
CS-603-MJ : Internet of Things
CS-604-MJP : Lab course on CS-601-MJ and 603

- CS-605-MJP : Lab course CS-602-MJ

Major Elective

- CS-614-MJ : Soft Computing
CS-615-MJP : Practical on CS-614-MJ

Research Project

- CS-631-RP : Research Project Work

Semester IV

Major Core

- CS-651-MJP : Full Time Industrial Training (IT)

Major Elective

- CS-652-MJ : Online/MOOC
(Elective Courses List)

Research Project

- CS-681-RP : Research Project Work

Eligibility Fee Structure / Admission Procedure As per Savitribai Phule Pune University Rules.

Note : For any change and more details regarding syllabus and Exam. visit www.unipune.ac.in

Ph. D. Research Centre in Commerce

There is a golden opportunity to all the students and researcher to peruse all the education in one single premises from standard 11 to Ph.D. The college was established in 1984. As per the development of the area and changes in the educational pattern, it is very essential to start new courses in the college. Therefore considering the requirement of the new era, our principle has taken initiative to start new courses in the college. The college has started the Ph.D. Research Centre in Commerce from the academic year 2021-22 under recognition of Savitribai Phule Pune University (SPPU). As per the University rules and regulations, admissions will be given to the students under the following different subjects.

Admission as per availability of seats through Ph.D. Entrance Test (PET) conducted by SPPU.

Domain Area of Research

a) Accountancy - Dr. P.E. Humbad	e) Business Administration - Dr. A.V. Patil, Dr. S.P. Dakle
b) Business Law & Taxation - Dr. P.E. Humbad	Dr. R.G. Pawar Dr. N.B. Kamble,
c) Co-operation and Rural Development - Dr. M.M. Bhosale	Dr. Swapnil Gaikwad
d) Business Practices - Dr. S.P. Dakle	f) Cost and Works Accounting - Dr. N.B. Kamble
	g) Banking and Finance - Dr. R.D. Bansode

MBA

Master of Business Administration (Rev. 2020-21)

**Savitribai Phule Pune University
School of Open Learning
(Distance Education Program)**

Major Specialization :

- 1) Human Resource Management
- 2) Marketing Management
- 3) Financial Management
- 4) Entrepreneurship
- 5) Project Management
- 6) International Business Management
- 7) Operation and Supply Chain Management

Minor Specialization :

- 1) Pharma and Healthcare Management
- 2) Tourism and Hospitality Management
- 3) Digital Marketing
- 4) Banking Management

Eligibility :

- 1) Graduation degree from a recognized University with 50% aggregate marks and for Reserved Category 45%
- 2) Minimum 02 years work/professional experience is required after obtaining the degree of graduation; however if a candidate is above the age of : 30 years on the last date of making an online application; in such case, an experience of two years should not be necessarily after obtaining the degree of graduation.

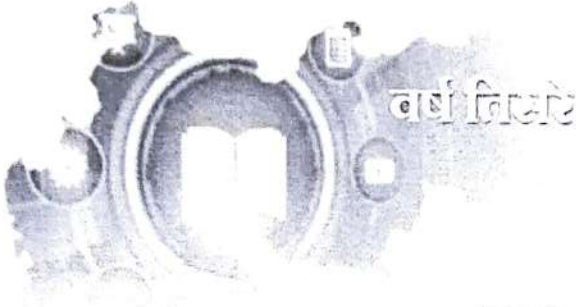
Duration : 2 Years (4 Semester)

Fees :

The Admission Fees is accepted semester wise. The fee structure for Semester-I is as follows;

- a) Graduation from the Universities in the state of Maharashtra is Rs. 15,205/-
- b) Graduation from the Universities outside the state of Maharashtra is Rs. 16,705/-

महाराष्ट्र राज्य
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यता केंद्र
यांच्या संयुक्त विद्यमाने

करिअर कट्टा

सुवकांच्या सर्वांगीण विकासासाठी.....

- आराएएस आपल्या भेटीला
- * राज्य पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा/महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
- * पोलीस भरती
- * डॉकिंग सेवा
- * स्टाफ सिलेक्शन कमिशन
- * केंद्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा (यु.पी.एस.सी.)

- उद्योजक आपल्या भेटीला
- भारतीया संविधानाचे पाराराण
- पर्यावरण शास्त्र अभ्यासक्रम

ध्येयाच्या
वाटेवर
सातत्याने
३६५
दिवस

सभासद शुल्क
रु. ३६५ (३ वर्षासाठी)
५० कोर्स मोफत

वैशिष्ट्ये

राज्यातील पदवी प्रथम वर्षाला प्रवेशित सर्व विद्यार्थ्यांसाठी पहिल्या महिन्यात करिअरसाठी शासकीय व खाजगी क्षेत्रातील नोकरीच्या संधी व उद्योजकता विकास हा दोन क्रेडिटचा कोर्स मोफत. सर्व पदवतीच्या संध्या परिक्षेची इत्यंभूत माहिती दिली जाते, तसेच अभ्यासक्रम देखील शिकवला जातो.

५० शॉर्ट टर्म कोर्सेस मोफत प्रशिक्षण प्रति महिना पाच कोर्स याप्रमाणे.

एकदा नोंदणी केल्यास १,००० दिवस म्हणजे तीन वर्षे करिअर कट्ट्याचा लाभ घेता येईल. करिअर कट्टा चॉईस बेस क्रेडिट सिस्टिम अंतर्गत १५ कोर्सची परीक्षा देवून प्रमाणपत्र मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्काच्या सबलतीच्या माध्यमातून ३७५ रुपये परत केले जातात.

नाव नोंदणी व अधिक माहितीसाठी ७५०७६५२५५५ या नंबरवर आपले नाव ९ करा

Career Katta

(Career and Entrepreneurship Counseling, Skill Development, Internships, Placement, etc.)

Career Katta is an initiative of Department of Higher and Technical Education, Govt of Maharashtra and in coordination with Maharashtra Information Technology Support Centre. The college conducts various activities to guide students about Career, Competitive Examinations (UPSC, MPSC, Banking, SSB, SSC, Police, LIC, etc.), Entrepreneurship, Skill Development; Credit Earnings under new CBCS and NEP Curriculum Framework, Internship and Placement Opportunities, etc.

Eligibility to Join : Any student admitted for any regular course in the college or college alumni referred by College Coordinator.

Registration Fees : One Time Rs. 365 for Three-year degree period (Rs. 0.36 per day), which will be reimbursed in the form of subsidy on examination charges of CBCS. It including free access to all the activities, courses, State Level Competitive Exams, etc.

How to Register : Download the MITSC application from Google Play Store and pay fees using any online payment mode.

College Code : A 687

Contact : For more details contact Coordinator Prof. Tanaji Jadhav Department of B.Voc., Mob. No. 9028311410 or Career Katta Helpline 75076 52555

करियर कट्टा मध्ये
विद्यार्थ्यांनी नाव नोंदणी
करण्यासाठी

यूट्यूब वरील उपक्रमांमध्ये
सहभागी होण्यासाठी
सबस्क्राईब करा

करियर कट्टा नियमित उपक्रमाची
माहिती मिळवण्यासाठी
सबस्क्राईब करा

हेल्पलाइन नंबर : 750 765 2555

परीक्षेसंबंधी माहिती

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून सर्व विद्याशाखांसाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० (NEP 2020) लागू करण्यात आले आहे. व शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी NEP 2020 लागू करण्यात येणार आहे.

CBCS पॅटर्न नुसार पदवी विभागासाठी अनिवार्य १३२ क्रेडिट्स व ०८ अतिरिक्त क्रेडिट्स मिळविणे गरजेचे आहे. ०८ अतिरिक्त क्रेडिट्स मध्ये सर्व पदवी विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्षामध्ये **Physical Education** व **Democracy Election and Governance** यांची अंतर्गत परीक्षा प्रत्येक ०२ क्रेडिट्स साठी घेतली जाते. याव्यतिरिक्त विद्यार्थ्यांना Sports, National Service Scheme, Avishkar & Cultural Activity Participation, Research Paper Presentation, Participation in Summer schools & Short Term Courses, Scientific and

Social Survey, Field Visit, Online Certificate Courses MOOCs, NPTEL Swayam इत्यादी मधील किमान ०४ क्रेडिट्स मिळविणे गरजेचे आहे.

पदवी विद्याशाखेसाठी द्वितीय वर्षातील कला व वाणिज्य या वर्गासाठी दोन्ही सत्राकरिता पर्यावरण जाणीव जागृती हा अनिवार्य विषय असेल. यामध्ये ३५ गुणांची विद्यापीठाची लेखी परीक्षा व १५ गुणासाठी अंतर्गत परीक्षा व प्रकल्प अहवाल तयार करणे अनिवार्य आहे. अशी एकूण ५० गुणांची परीक्षा होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची नियमानुसार श्रेणी दिली जाते. पदवी अभ्यासक्रमासाठी ही परीक्षा पास होणे अनिवार्य आहे.

सर्व पदव्युत्तर विभागासाठी भारतीय राज्यघटना, मानवी हक्क, सायबर सुरक्षा आणि कौशल्य विकास हे विषय अनिवार्य आहेत. ही परीक्षा नापास झाल्यास विद्यापीठ निकाल राखून ठेवते.

विभाग	विद्या शाखा	अंतर्गत मूल्यामापनाचे गुण	विद्यापीठ मूल्यामापनाचे गुण
पदवी	कला	३०	७०
	वाणिज्य	२०/३०	५०/७०
	संगणकशास्त्र	१५	३५
पदव्युत्तर	कला	१५/३०	३५/७०
	वाणिज्य	३०	७०
	संगणकशास्त्र	१५/३०	३५/७०

अंतर्गत मूल्यामापनाकरिता महाविद्यालयामार्फत विद्यार्थ्यांचे Continuous Assessment केले जाते. यामध्ये मुलाखत, टर्मवर्क, सेमिनार, प्रोजेक्ट्स, डिझरेशन, Tutorials, Assignments, Viva-Voce, Seminar Presentation, Short quizzes, Mid term Test, group discussion, लेखी परीक्षा इत्यादी अंतर्गत परीक्षेचे आयोजन महाविद्यालय स्तरावर करण्यात

येते.

Bachelor of Vocational (B.Voc.) च्या सर्व परीक्षा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या परिपत्रक क्र. १२५ नुसार घेतल्या जातात.

सर्व विद्याशाखेतील प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना सर्व विषयांमध्ये उत्तीर्ण झाल्याशिवाय तृतीय वर्षाला प्रवेश मिळणार

नाही. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार सर्व विद्याशाखांसाठी A.T.K.T. चे नियम लागू असतील.

राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये व आंतर विद्यापीठ स्पर्धांमध्ये सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सेक्शन १६३ अन्वये अधिक १० गुण देण्यात येतात. राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये एक विशेष हिवाळी शिबिरात प्रत्यक्ष सहभाग व राष्ट्रीय सेवा योजनेत सलग दोन वर्षे स्वयंसेवक म्हणून सहभाग असणे अनिवार्य आहे.

प्रथम वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांनी वैद्यकीय तपासणी करून घेणे अनिवार्य/बंधनकारक आहे. ती न केल्यास परीक्षेस बसता येणार नाही.

शारीरिक शिक्षण परीक्षा : शारीरिक क्षमता चाचणी सर्व प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमासाठी अनिवार्य आहे. या विषयामध्ये ८० गुणांची प्रात्यक्षिक परीक्षा व २० गुणांकरीता प्रकल्प अहवाल तयार करणे अनिवार्य आहे. अशी एकूण १०० गुणांची परीक्षा होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार श्रेणी दिली जाते.

परीक्षेविषयी अधिक माहिती सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या <http://exam.unipune.ac.in> वेब साईट वरती दिलेली आहे.

महाविद्यालयीन इतर कार्यक्रम, अंतर्गत परीक्षा व विद्यापीठ स्तरावरील परीक्षे संबंधित सूचना विद्यार्थ्यांनपर्यंत पोहचविण्यासाठी मामासाहेब मोहोळ महाविद्यालयाच्या **MMC Student Official Group** या **Telegram Group** वरून सर्व माहिती दिली जाते. तरी सर्व विद्यार्थ्यांनी **Play Store** मधून **Telegram App** डाउनलोड करून या <https://t.me/+FikSQJllz0yYjE1> लिंक अथवा गुगल लेन्स च्या साहाय्याने खालील QR Code स्कॅन करून सहभागी व्हावे.

महाविद्यालयातील प्रवेशासंबंधीच्या महत्वाच्या सूचना

- १) विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्ज भरण्यापूर्वी माहिती पुस्तिका पूर्ण वाचावी.
- २) प्रवेश अर्जामध्ये अचूक व संपूर्ण माहिती स्वःहस्ताक्षरात भरावी तसेच कोणतीही खाडाखोड करू नये.
- ३) महाविद्यालयाचा प्रवेश अर्ज भरला याचा अर्थ संबंधित विद्यार्थ्याचा प्रवेश निश्चित झालाच असे नाही, याची नोंद घ्यावी.
- ४) महाविद्यालयातील प्रवेशाबाबत सा.फु. पुणे विद्यापीठ, पुणे व महाराष्ट्र शासनाचे नियम बंधनकारक राहतील. प्रवेश प्रक्रियेच्या वेळी विद्यार्थ्याने स्वतः उपस्थित रहाणे आवश्यक आहे.
- ५) सा.फु.पुणे विद्यापीठ, पुणे व महाराष्ट्र शासन नियमानुसार प्रत्येक विद्यार्थ्याची प्रत्येक विषयाच्या तासाला ८०% उपस्थिती अनिवार्य राहिल. उपस्थिती कमी भरल्यास विद्यापीठाचा परीक्षा अर्ज भरता येणार नाही. तसेच कोणत्याही प्रकारची शासकीय सवलत मिळणार नाही.
- ६) सा.फु.पुणे विद्यापीठ, पुणे व महाराष्ट्र शासन नियमानुसार प्रत्येक विद्यार्थ्याची प्रत्येक विषयाच्या तासाला ८०% उपस्थिती अनिवार्य राहिल. उपस्थिती कमी भरल्यास विद्यापीठाचा परीक्षा अर्ज भरता येणार नाही. तसेच कोणत्याही प्रकारची शासकीय सवलत मिळणार नाही.

प्रवेशासाठी पात्रता	
वर्ग	पात्रता
प्रथम वर्ष कला (F.Y. B.A.)	कला, वाणिज्य किंवा विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा. एम.सी.व्ही.सी. व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ. परीक्षा उत्तीर्ण असावा.
प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y. B.Com.)	वाणिज्य किंवा विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा. एम.सी.व्ही.सी. व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ. परीक्षा उत्तीर्ण असावा.
प्रथम वर्ष संगणक शास्त्र F.Y. B.Sc.(Comp.Sci.)	विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा.एम.सी.व्ही.सी.चे विज्ञान शाखेशी संबंधित व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ.परीक्षा गणित या विषयासह उत्तीर्ण असावा.
प्रथम वर्ष बी.सी.ए. (F.Y. B.B.A. (C.A.)	कला, वाणिज्य किंवा विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा. एम.सी.व्ही.सी., व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ. परीक्षा उत्तीर्ण असावा.
प्रथम वर्ष बी.व्होक. (F.Y. B.Voc.)	कला, वाणिज्य किंवा विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा. एम.सी.व्ही.सी., व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ. परीक्षा उत्तीर्ण असावा.
प्रथम वर्ष डी.व्होक. (F.Y. B.Voc.)	कला, वाणिज्य किंवा विज्ञान शाखेची १२ वी किंवा समकक्ष उदा. एम.सी.व्ही.सी., व्यावसायिक अभ्यासक्रम इ. परीक्षा उत्तीर्ण असावा.

टीप : प्रथम वर्ष F.Y. B.B.A. (C.A.) प्रवेशासाठी खुल्या संवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी किमान ४५% गुण व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना किमान ४०% गुणांची अट राहिल.

प्रवेश प्रक्रियेसंबंधी माहिती

- १) संबंधित वर्गामध्ये प्रवेश घेण्यासाठी महाविद्यालयाचा विहित नमुन्यातील व ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे. विद्यार्थी याच महाविद्यालयाचा असेल तरी सुद्धा पुढील वर्गासाठी प्रवेश अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
- २) विहित नमुन्यातील प्रवेश अर्ज व माहिती पुस्तिका महाविद्यालयाच्या कार्यालयात उपलब्ध आहेत.
- ३) मागील परीक्षेचा निकाल जाहीर झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी १५ दिवसांच्या आत विहित नमुन्यातील अर्ज, प्रवेश फी व इतर कागदपत्रे जोडून महाविद्यालयाच्या कार्यालयामध्ये जमा करावा.
- ४) अपूर्ण किंवा उशिरा येणारे अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत.
- ५) महाविद्यालयात प्रथम वर्षासाठी प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ पात्रता (Eligibility) होणे आवश्यक असल्याने, विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जासोबत विद्यापीठ पात्रता (Eligibility) अर्ज, आधारकार्ड आणि इतर कागदपत्रे शुल्कासह भरून द्यावा.
- ६) विद्यापीठ पात्रता पूर्ण केल्यानंतरच प्रवेश कायम होतो, तोपर्यंत महाविद्यालयाने दिलेला प्रवेश तात्पुरत्या स्वरूपाचा समजला जातो.
- ७) विद्यापीठातून प्रवेशास मान्यता मिळेपर्यंत प्रवेशासाठी भरलेली फी ही अनामत रक्कम म्हणून समजण्यात येईल. दरम्यान विद्यार्थ्यांनी प्रवेश रद्द केल्यास विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे फी मधील रक्कम कापून घेतली जाईल.

प्रवेश घेताना जोडावयाची कागदपत्रे

अ) प्रथम वर्ष (बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी(संगणक)/बी.बी.ए. (सी.ए.)/बी.व्होक.) वर्गासाठी आवश्यक कागदपत्रे

- १) संपूर्ण भरलेला प्रवेश अर्ज व स्वतःचे आय-कार्ड साईज २ फोटो.
- २) मागील वर्षाचे परीक्षा मूळ गुणपत्रक व दोन छायांकित (झेरोक्स) प्रती.
- ३) शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला व दोन छायांकित (झेरोक्स) प्रती.
- ४) जन्म तारखेचा पुरावा असलेले कागदपत्र उदा. १० वी चे प्रमाणपत्र, जन्म तारखेचा दाखला इ.
- ५) मागासवर्गीय / इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी जात प्रमाणपत्र (Caste Certificate) उत्पन्नाचा तहसीलदाराचा दाखला (मागील वर्षातील उत्तपन्नाचा दाखला) व Non- Creamy Layer Certificate जोडणे आवश्यक आहे.
- ६) विद्यापीठ पात्रता अर्ज (University Eligibility Form)
- ७) गॅप सर्टिफिकेट (रु. १००/- च्या स्टॅप पेपरवर) (गॅप असल्यास)
- ८) स्थलांतरण दाखला (Migration Certificate) (गरज असल्यास)
- ९) फी सवलत अर्ज (लागू असल्यास)
- १०) अनुदानित विभागाकडे प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना फीमध्ये सवलत मिळणार नाही.

ब) द्वितीय व तृतीय वर्ष (बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी (संगणक)/बी.बी.ए. (सी.ए.)/बी.व्होक.)

या वर्गासाठी आवश्यक कागदपत्रे प्रवेश अर्जासोबत जोडावीत.

- १) मागील वर्गाची मूळ गुणपत्रिका व त्याची सत्य प्रत (साक्षांकित प्रत)
- २) फी सवलत अर्ज (लागू असल्यास)

क) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे क्षेत्रातील अन्य महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी

- १) प्रवेश अर्जासोबत मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची मूळ गुणपत्रिकेची छायांकित प्रत.
- २) शाळा सोडल्याचा दाखला / हस्तांतरण प्रमाणपत्र (Transfer Certificate, Leaving Certificate).
- ३) मागील परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांचे ना हरकत प्रमाणपत्र.
- ४) फी सवलत अर्ज (लागू असल्यास)
- ५) पात्रता क्रमांक (Eligibility Number, University Eligibility Number).

ड) इतर विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी

१) प्रवेश अर्जासोबत मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची मूळ गुणपत्रिकेची छायांकित प्रत	४) विद्यापीठ पात्रता अर्ज (University Eligibility Form)
२) हस्तांतरण प्रमाणपत्र (Transfer Certificate)	५) हजेरी प्रमाणपत्र (Attendance certificate)
३) स्थलांतरण प्रमाणपत्र (Migration Certificate)	६) पात्रतेविषयी दाखला (Eligibility Certificate)
	७) फी सवलत अर्ज (लागू असल्यास)

ई) For Foreign/International Students only :

- 1) At the time of admission, the foreign students should attach the letter of Savitribai Phule Pune University's Internal Student Centre regarding admission process.
- 2) The Passport (True Copy)
- 3) The educational visa issued for completing course at the Savitribai Phule Pune University campus or its affiliated colleges.
- 4) Original Mark Sheet and its true copy
- 5) Passing Certificate
- 6) School Leaving Certificate
- 6) University Eligibility Form along with medical fitness certificate
- 7) Migration Certificate

- प्रवेश रद्द करण्याविषयी/करण्याबाबत माहिती : (B.A., B.Com., B.Sc. (CS), BBA (CA), B.Voc. M.A., M.Com., M.Sc. (CS))

- १) प्रवेश घेतल्यानंतर १० दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास ठराविक नमुन्यात माननीय प्राचार्यांकडे लेखी अर्ज करावा. मा. प्राचार्य त्या अर्जाचा विचार करतील. त्यानंतर त्यांनी अनुमती दिल्यास प्रवेश व शैक्षणिक शुल्कामधून २०% रक्कम कपात करण्यात येईल.
- २) प्रवेश घेतल्यापासून ११ ते ३० दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द केल्यास, शैक्षणिक शुल्कामधून ४०% रक्कम कपात करण्यात येईल.
- ३) प्रवेश घेतल्यापासून ३० दिवसानंतर प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास शैक्षणिक व इतर रक्कम परत मिळणार नाही.

Cancellation of Admission : (B.Sc. Computer Science and B.B.A. (CA))

The application for cancellation of admission should be submitted by the proper form available in the college office, filled completely or else the admission will not be cancelled and the fees will not be refunded. While claiming the deposit refund, the original receipt and identity card has to be surrendered.

Refund of Fees :

If the student cancels his/her admission the fees would be refunded as per University Rules.

Sr.	Category	Period and amount of cancellation charges		
1.	All the candidates excluding foreign Nationals Persons of Indian Origin etc.	Upto 10 days from the last date of reporting for allotment as per schedule (excluding last date of reporting) 80% Refundable	From 11th day upto 30 days from the last date of reporting for allotment (excluding last as per schedule date of reporting) 40%Refundable	After 30 days from the last date of reporting for allotment as per schedule (excluding last date of reporting) Non Refundable
2.	50% refund of tuition, development and other fees against cancellation of admission taken against the sets for Foreign Nationals, Persons of Indian Origin etc. is permissible up to 30 days from the date of their admission. After 30 days from the date of their admission candidates are not eligible for any refund of tuition development and other fees.			

❖ महाविद्यालयीन शिस्तविषयक नियम ❖

विद्यार्थ्यांच्या वर्तनासंबंधी नियम

- १) महाविद्यालयामध्ये प्राचार्यांनी विद्यार्थ्यांना दिलेल्या सूचना पाळणे अनिवार्य राहिल.
- २) महाविद्यालयाच्या आवारात असताना विद्यार्थ्यांकडे ओळखपत्र असणे बंधनकारक आहे.
- ३) विद्यार्थ्यांनी वर्ग, ग्रंथालय, कार्यालय व महाविद्यालयाच्या परिसरात मोबाईल बंद ठेवावेत किंवा जवळ बाळगू नये अन्यथा दंडात्मक कारवाई करण्यात येईल.
- ४) तास चालू असताना विद्यार्थ्याने व्हरांड्यात फिरू नये.
- ५) विद्यार्थ्याने महाविद्यालयीन नुकसान केल्यास संबंधित मालमतेची नुकसान भरपाई द्यावी लागेल.
- ६) जर विद्यार्थ्यांची मैदानावरील वागणूक शिस्तप्रिय नसेल तर संबंधीत खेळामध्ये प्रवेशास मज्जाव / योग्य ती कारवाई महाविद्यालयामार्फत केली जाईल.
- ७) विद्यार्थ्यांनी दररोज महाविद्यालयाचे सूचनाफलक पाहणे आवश्यक आहे. अन्यथा होणाऱ्या नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- ८) महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांचे गैरवर्तन, धुम्रपान, अपशब्द बोलणे, प्रवेश घेतेवेळी चुकीची माहिती देणे अथवा परिक्षेमध्ये गैरप्रकार करणे, रँगिंग सारखे प्रकार, सहलीमध्ये गैरवर्तन करणे, अशाप्रकारे विद्यापीठ व महाविद्यालयाच्या प्रतिष्ठेस बाधा येईल असे वर्तन केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यावर कारवाई करण्यात येईल.
- ९) महाविद्यालयाचा परिसर, इमारत स्वच्छ ठेवून फळा, बाक व भिंतीवर काहीही लिहू नये. असे वर्तन केल्यास संबंधित विद्यार्थ्यावर कारवाई करण्यात येईल.
- १०) विद्यार्थ्यांनी आपल्याबरोबर इतरांना महाविद्यालयामध्ये घेऊन येऊ नये. ज्यामुळे महाविद्यालयीन शिस्तीस बाधा येईल, असे कोणतेही गैरवर्तन विद्यार्थ्यांनी करू नये.
- ११) ज्या वर्गांना जर्नल्स आहेत त्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना जर्नल्ससाठी वेगळे शुल्क द्यावे लागेल. प्रवेश घेते वेळी भरलेल्या शुल्कामध्ये याचा समावेश नाही.
- १२) प्रयोगशाळेतील साहित्याचे नुकसान केल्यास संबंधित सामग्रीची नुकसान भरपाई द्यावी लागेल.
- १३) महाविद्यालयातील कोणतेही वृत्त प्राचार्यांच्या परवानगीशिवाय वृत्तपत्रात देऊ नये.
- १४) महाविद्यालयाच्या आवारात व वर्गात कोणत्याही प्रकारच्या निवडणुकीची पोस्टर्स, निवेदने, बॅनर्स किंवा कोणतेही तत्सम प्रचार साहित्य लावता येणार नाही.
- १५) विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी दिलेल्या पावत्या, कुपन, प्रमाणपत्र, गुणपत्रक इत्यादी कागदपत्रांची सतत गरज भासते. त्यानुसार त्यांची झेरॉक्स काढून ती प्रमाणित करून स्वतंत्र फाईलमध्ये जुपुन ठेवावीत.
- १६) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात मौल्यवान वस्तू आणू नयेत. आणल्या तर त्याची सर्वस्वी जबाबदारी त्यांची राहिल.
- १७) कोणतेही कारण न देता एखाद्या विद्यार्थ्याचा महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करण्याचा अधिकार प्राचार्यांना राहिल.
- १८) ८०% पेक्षा कमी दिवस उपस्थिती व योग्य वर्तणूक नसल्यास विद्यार्थ्याला मिळणारी शिष्यवृत्ती किंवा इतर प्रकारची कोणतीही सरकारी किंवा अन्य सवलत आणि स्कॉलरशिप रद्द होऊ शकते. वरील कारणामुळे स्कॉलरशिप रद्द झाल्यास त्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- १९) महाविद्यालयामध्ये कोणत्याही प्रकारचे सण (उदा. धुलीवंदन) साजरा करता येणार नाही.
- २०) महाविद्यालयामध्ये कोणत्याही विद्यार्थ्याने आपला व आपल्या मित्र मैत्रिणींचा वाढदिवस साजरा करू नये. तसे केल्यास मा. प्राचार्य शिस्तभंगाची कारवाई करू शकतात याची नोंद विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
- २१) महाविद्यालयात नियमित होणारे तास व प्रात्यक्षिकांसाठी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती अनिवार्य आहे.
- २२) विद्यार्थ्यांचा पोषाख शिष्टसंमत, स्वच्छ व नीटनेटका असावा.
- २३) प्राध्यापकांशी बोलताना, वागताना, अगर प्रश्न किंवा शंका विचारताना विद्यार्थ्याने नम्रतेने व सौजन्याने वागावे.
- २४) ज्या विद्यार्थ्यांचे नाव आक्षेपार्ह झाले आहे, अशांना पुढील वर्षी प्रवेश देण्यात येणार नाही.

पालकांना विनंती :

या महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांना पाल्याचा अभ्यास, वर्तनाबद्दल जागरूक असावे अशी कळकळीची विनंती आहे. विद्यार्थ्यांची वर्गामधील उपस्थिती, वर्तन, परीक्षांचे निकाल, अभ्यासाव्यतिरिक्त त्याचे वर्तन याबाबत पालकांना माहिती कळविण्याच्या प्राचार्य आटोकाट प्रयत्न करतात. परंतु विशेषतः खालील गोष्टींच्या संदर्भात पालकांचे अधिक क्रियाशील सहकार्य अपेक्षित आहे.

- १) महाविद्यालयातून घेऊन जाणाऱ्या परीक्षांची निकालपत्रे आपणांस वेळेवर मिळत आहेत ना, हे पहाण्याची दक्षता घ्यावी.
- २) सर्व परीक्षांना किंवा स्वाध्यायांना आणि दैनंदिन तासांना आपला पाल्य उपस्थित रहातो का, याची पालकांनी खात्री करून घ्यावी व योग्य कारणामुळे आपला पाल्य परीक्षांना किंवा स्वाध्यायांना उपस्थित राहू शकला नाही तर पालकांनी प्राचार्यांना खात्री पटवून द्यावी.
- ३) आपल्या पाल्याच्या वर्तनाच्या संदर्भात महाविद्यालयाकडून पत्र आल्यास पालकांनी त्याची गंभीर दखल घ्यावी. अशा परिस्थितीत पालकांनी प्राचार्यांना व्यक्तिशः भेटणे उपयुक्त ठरेल.
- ४) पुष्कळदा आपल्या पाल्याचा महाविद्यालयात अभ्यास कसा चालला आहे, याची पालकांना काहीच कल्पना नसते. परीक्षेमध्ये त्याला मिळणारे गुण किंवा त्याची वर्तणूक याबाबत पालकांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य व प्राध्यापकांशी अधून-मधून संपर्क ठेवल्यास ते स्वागतार्ह मानले जाईल.
- ५) विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षक हे शिक्षण व्यवस्थेतील तीन महत्वाचे घटक आहेत. त्या दृष्टीने पालकांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्राध्यापक व महाविद्यालयातील शिक्षकेतर सेवक यांना योग्य ते सहकार्य करावे ही नम्र विनंती.
- ६) पालकांनी महाविद्यालयात वेळोवेळी उपस्थित राहून आपल्या पाल्यांच्या प्रगतीचा आढावा घ्यावा.

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती बदलची माहिती :

1. Eklavya Scheme Arthik Sahayya Yojana (For Only M.Com and M.A. Student) https://mahadbtmahait.gov.in	1. Student must have minium 60% marks in Coommerce or Arts. 2. Annual income of the applicanys parents should be less than or equal to Rs. 75,000/- limit. 3. Applicant should be a resident of Maharashtra 4. Applicants must not do job either full time or Part time	Pass Grduation Certificate Annual income certificate of the applicants parents Annual income certificate of the applicants parents First page photo of Bank Pass book
---	--	--

मुलींनी विद्यापीठे, महाविद्यालये किंवा राज्य किंवा केंद्र सरकार किंवा राष्ट्रीय महत्वाच्या संस्थांद्वारे मान्यताप्राप्त संस्थांमधील विद्यार्थी असणे आवश्यक आहे. इंदिरा गांधी सिंगल गर्ल स्कॉलरशिपसाठी पात्रता निकष खाली सूचीबद्ध आहेत.

- ही शिष्यवृत्ती केवळ अविवाहित मुलींसाठी उपलब्ध आहे ज्यांनी नियुक्त केलेल्या विद्यापीठात किंवा पदव्युत्तर महाविद्यालयात पूर्णवेळ, नियमित पीजी अभ्यासक्रमाच्या पहिल्या वर्षात प्रवेश घेतला आहे.
- मुलगी उमेदवार तिच्या पालकांची एकुलती एक अपत्य असणे आवश्यक आहे. सोप्या भाषेत सांगायचे तर, ज्या मुलींना भाऊ नाहीत किंवा जुळ्या किंवा भाऊबंद मुली आहेत, अशाच या शिष्यवृत्तीसाठी पात्र आहेत. जर कुटुंबात मुलगा आणि मुलगी दोन्ही असतील तर मुलगी पात्र ठरणार नाही.
- पीजी अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेताना ३० वर्षांखालील महिला विद्यार्थी पात्र आहेत.
- दूरस्थ शिक्षण मोडमध्ये पीजी अभ्यासक्रमांमध्ये नोंदणी केलेल्या विद्यार्थ्यांना योजनेचा लाभ मिळत नाही.
- तसेच या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना कोणत्याही उत्पन्नाची पूर्ण करण्याची आवश्यकता नाही.

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती बदलची माहिती :

शुल्क सवलती शिष्यवृत्ती	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागद पत्रे
१) ई.बी.सी.	ज्या पालकांचे १.४.२०२३ ते ३१.३.२०२४ अखेरचे उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा कमी असून जे गेल्या वार्षिक परीक्षेत पास झाले आहेत, ते अर्ज करण्यास पात्र आहेत. अर्जदार विद्यार्थ्यांचे वडील, आई हयात नसतील तर ते हयात नसल्याबाबतचे गॅझेटेड ऑफिसर अगर जबाबदार अधिकाऱ्याच्या सहीने निवेदन सादर करावे.	सन २०२३-२०२४ चा तहसिलदारांनी सही केलेला उत्पन्नाचा दाखला व आधार कार्ड आवश्यक आहे अन्यथा ई.बी.सी. सवलत मिळणार नाही.
२) प्राथमिक शिक्षकांच्या मुला / मुलींना मिळणारी फी सवलत	विद्यार्थी प्राथमिक शिक्षकाचा मुलगा / मुलगी असून तो / ती गेल्या वर्षी परीक्षेत सर्व विषयात उत्तीर्ण असला/असली पाहिजे.	आई/वडील ज्या ठिकाणी काम करतात त्यांची नेमणूक करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचा ठराविक नमुन्यात दाखला व गुणपत्रकांच्या प्रती जोडव्यात
३) राज्य सरकारच्या गुणवत्ता फ्रीशीप्स (६०% पेक्षा अधिक गुण)	ज्यांचे गेल्या वर्षातील उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा जास्त व रु. २,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. त्यांनी ठराविक नमुन्यात अर्ज करावेत, अर्जदार हा गेल्या वर्षी परीक्षेत पास झाला पाहिजे. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे.	१) गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती २) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला ३) गत वर्षाचा दाखला ४) आधारकार्ड ५) पासपोर्ट साईज २ फोटो
४) मागासवर्गीय संवर्गाचा जाती जमातीच्या (बी.सी.) विद्यार्थ्यांना फी सवलतीसह शिष्यवृत्ती S.C. } = 2,00,000 S.T. } OBC, NT, SBC = 1,00,000	३० वर्षाखालील मागासलेल्या जाती जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी मार्च-एप्रिल २०२४ च्या परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन वरच्या वर्गात प्रवेश घेतला असेल, त्यांनी अर्ज करावयाचा आहे कमी उत्पन्न (लोअर इन्कम ग्रुप) असणारे विद्यार्थी यासाठी अर्ज करू शकतील, उत्पन्न मर्यादा वार्षिक रु. २,००,०००/- आहे. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे.	१) एस.एस.सी. पास गुणपत्रके २) एच.एस.सी. ३) जात व उत्पन्नाबाबत मा. तहसिलदार यांचे प्रमाणपत्र सत्यप्रत / झेरॉक्स जोडव्यात ४) आधारकार्ड, रहिवासी दाखला ५) पासपोर्ट साईज २ फोटो ६) बँक ऑफ महाराष्ट्र खाते आवश्यक
५) बी.सी. स्टुडंट फ्रीशीप S.C. } = 2,00,000 S.T. } OBC, NT, SBC = 1,00,000 (Non Creamy Layer)	मागास वर्गातील विद्यार्थ्यांना ही फी सवलत मिळते. तसेच विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न रु. ८,००,०००/- पेक्षा जास्त नसावे. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करणे आवश्यक आहे.	१) मा. तहसिलदारांचा योग्य नमुन्यातील पालकांच्या जादा उत्पन्नाचा दाखला. २) गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती ३) जातीचा दाखला, रहिवासी दाखला ४) आधारकार्ड ५) पासपोर्ट साईज २ फोटो ६) नॉन क्रिमी लेअर प्रमाणपत्र

६) राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती राष्ट्रीय गुणवत्ता	सदर शिष्यवृत्ती निवड एस.एस. सी बोर्ड/कडे होत असते. जे विद्यार्थी मार्च / एप्रिल २०२० च्या वार्षिक परीक्षेत शेकडा ७० अगर त्यापेक्षा जास्त गुण मिळवून पास झाले असतील व गतवर्षी ही शिष्यवृत्ती मिळत होती. त्यांनी २०२२-२०२३ प्रगती अहवाल पाठविण्यास लागणारी पूर्तता नियोजित वेळेच्या आत करावी. पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १,००,०००/- चे आत असावे.	१) गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती २) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला दोन प्रतीत ३) आधारकार्ड
७) राष्ट्रीय कर्जाऊ शिष्यवृत्ती	गेल्या वर्षी परीक्षेत शेकडा ७०% किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण मिळाले असतील व ज्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १,००,०००/- च्या आत असेल तर अर्ज करता येतील.	गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती
८) राज्य सरकारची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	ज्यांना मार्च / एप्रिल २०२४ परीक्षेत शे. ७०% किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण मिळाले असतील तर त्यांना अर्ज करता येईल. सन २०२३-२०२४ मध्ये ही शिष्यवृत्ती मिळविणाऱ्यांनी प्रगती अहवालाची पूर्तता करावी.	गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती
९) प्राथमिक व दुय्यम शाळेतील शिक्षकांच्या मुलांना गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	अर्ज करण्यासाठी कमीतकमी गेल्या वार्षिक परीक्षेत शे. ७०% गुण मिळाले पाहिजेत. २) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला २ प्रतीत ३) आई वडील ज्या संस्थेत काम करतात त्या संस्थेचा ठराविक नमुन्यात दाखला.	गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती
१०) अपंग मुलांना शिष्यवृत्ती	जे विद्यार्थी / विद्यार्थीनी अपंग असतील त्यांनी त्या संबंधीचा अर्ज सिव्हिल सर्जनकडून तपासणी करून घेऊन करावयाचा आहे. पदवीपूर्ण अगर प्रथम प्रवेश घेणाऱ्यांनी नवीन अर्ज करावयाचा आहे.	१) अपंग असल्याचा वैद्यकीय दाखला आवश्यक आहे. २) आई/वडील प्रतिज्ञापत्र
११) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत	राष्ट्रीय स्वातंत्र्य आंदोलन, आझाद हिंद सेना, गोवामुक्ती संग्राम व भुतपूर्व हैद्राबाद संस्थानात जबाबदार सरकार स्थापन करण्याबाबत ज्यांनी भाग घेतला अशांच्या मुला / मुलींना / नातवांना (मुलांच्या मुलास/मुलगा मयत झाला असल्यास) फी माफी व शिष्यवृत्ती मिळते. अर्ज फक्त नवीन विद्यार्थ्यांनी द्यावयाचे आहेत. गतवर्षी शिष्यवृत्ती होती त्यांनी प्रगती अहवालाची पूर्तता करावी. मिळाल्यास तसे शाखा प्रमुखाचे दाखले आणावेत.	१) अर्ज ठराविक नमुन्यात २) करारनामा ३) सन्मानपत्र करावा, नमुना अर्ज ४) गुणपत्रकाच्या सत्य प्रती ५) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला ६) मागील वर्षी शिष्यवृत्ती मिळत असल्याचे पत्र

१२) क्रांतीज्योती सावित्रीमाता फुले शिष्यवृत्ती	यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी सर्व संलग्नित महाविद्यालये/संस्था व विद्यापीठातील सर्व शैक्षणिक विभागांतील फक्त विद्यार्थ्यांनीची नावे मागविण्यात येतात. याबाबतचे परीपत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिले जाते व त्यानुसार अर्ज मागविले जातात.	१) अर्ज ठराविक नमुन्यात २) गुणपत्रकाच्या सत्य प्रती ३) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला ४) पासपोर्ट साईज २ फोटो
१३) आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती	सदर शिष्यवृत्ती महाविद्यालयातील सर्वच शाखेतील विद्यार्थ्यांना लागू आहे. सदर विद्यार्थी हा प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण झालेला असावा.	१) अर्ज ठराविक नमुन्यात २) गुणपत्रकाच्या सत्य प्रती ३) तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला ४) वर्गातील हजेरी ८०% असावी ५) रु. १०० च्या स्टॅम्प पेपरवर विद्यार्थ्यांचे प्रतिज्ञापत्र. ६) पासपोर्ट साईज २ फोटो
१४) माजी स्वातंत्र्य सैनिक (Ex-Servicemen) व माजी सैनिकांच्या पाल्यांना लागू असलेल्या शिष्यवृत्ती महाविद्यालयात दिल्या जातील.		
१५) माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांना मिळणारी फी	गेल्या वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण असला पाहिजे फक्त दोन पाल्यांना सवलत मिळेल.	आई-वडील ज्या ठिकाणी काम करतात, तेथील मुख्याध्यापकांची अर्जावर सही आवश्यक गुणपत्रक (सत्यप्रत) जोडावी.
१६) राजर्षी शाहु महाराज शिष्यवृत्ती योजना	सदर शिष्यवृत्ती योजना फक्त मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना आहे. मागील वर्षाच्या परीक्षेत किमान ६०% गुण संपादित केलेले असावेत	१) मागील वर्षाच्या गुणपत्रकाच्या दोन सत्य प्रती २) वर्गातील हजेरी ८०% असल्याचे प्रमाणपत्र ३) आधारकार्डाची झेरॉक्स प्रत ४) जातीच्या दाखल्याची झेरॉक्स प्रत ५) दोन पासपोर्ट साईज फोटो.
१७) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गुणवंत विद्यार्थी शिष्यवृत्ती योजना	मागील वर्षाच्या परीक्षेत किमान ७०% गुण संपादित केलेले असावे.	१) मागील वर्षाच्या गुणपत्रकाच्या दोन झेरॉक्स प्रती २) वर्गातील हजेरी ८०% असल्याचे प्रमाणपत्र ३) आधारकार्डाची झेरॉक्स प्रत ४) दोन पासपोर्ट साईज फोटो.
१८) अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती योजना	सदर शिष्यवृत्ती मुस्लीम, ख्रिश्चन, पारशी, जैन, शीख, बौद्ध या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी आहे.	१) फोटो २) गुणपत्रके ३) पालकांचे स्वयंप्रमाणित उत्पन्न प्रमाणपत्र ४) अल्पसंख्यांक असण्यासंबाबत स्वयंप्रमाणित प्रमाणपत्र ५) कायम निवासाचा पत्त्यासंबंधी पुरावा ६) राष्ट्रीयकृती बँक, पासबुक पहिल्या पानाची छायांकित प्रत अर्ज : www.dhepune.govt.in या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे.
विशेष सूचना : प्रवेश घेताना किंवा घेतल्यानंतर शिष्यवृत्ती घेऊ इच्छिणाऱ्या (ई.बी.सी./मागासवर्गीय) विद्यार्थ्यांनी शासनाच्या नियमाप्रमाणे 'ऑनलाईन फॉर्म' भरलेली प्रत आवश्यक त्या कागदपत्रांसह कार्यालयात त्वरीत जमा करावी. अन्यथा संबंधित विद्यार्थ्यास शिष्यवृत्ती मिळणार नाही, त्याचबरोबर विद्यार्थ्यांना पूर्ण प्रवेश शुल्क भरावे लागेल याची संबंधित विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. * विद्यार्थ्यांनी स्कॉलरशीपच्या माहितीसाठी व फॉर्म भरण्यासाठी शासनाची वेबसाईट, नोटिसबोर्ड पहावा.		

College Activities

National Service Scheme (NSS) :

The college has been implementing the National Service Scheme since the establishment of college. In every academic year 250 students are enrolled in NSS unit. An annual special camp of seven days is organized by the NSS unit. The scheme inculcates leadership qualities, spirit of service to society, initiative and dedication to a social cause. It provides a good opportunity for personality development. Students with an inclination for social work are welcome to join the NSS.

Student Development Board :

- Earn & Learn scheme
- Personality Development
- Disaster Management
- Student Council
- Special Guidance Scheme
- Student Insurance
- University Representative Camp.
- Placement Cell
- Commerce Association
- Educational Tours
- Extra mural programme (Bahishal)
- Adult & Continuous education
- Sports activities - District, Zonal & National
- Physical Test

Cultural Activities and Association :

College has a number of active cultural groups/association. Noble amongst them is the students participation in the various cultural programmes have set numerous records and won many prizes in competition.

Science Association :

Students can participate in activities of science associates like the Indian Science

Association (ISA) The ISA conducts lecture, essay and quiz competitions. The activities include organization of exhibitions, seminars, lecture series, visits to national laboratories.

Commerce Association :

Various activities are conducted by commerce Association regularly to enhance the knowledge of students regarding various subjects of commerce.

Scholarships and Endowments :

A number of government and non government scholarships are available for students. Students are advised to see notice board for announcements of various government and non government scholarships.

Magazine :

It is forum for students with a creative and critical mind. It encourages student to write poems, short stories and articles on various current subjects. The Magazine named as Yuvavishwa is published annually.

Sports :

Mamasaheb mohol college students took part in various tournaments organised by S.P.P.U. and different federations in various sports like Kabaddi Boys, Kabaddi Girls, Volleyball boys, Kho-kho Cricket, Swimming, Chess, Wrestling, Athletics Judo, Takewondo, Cycling.

College have grounds of kabaddi, Volleyball. College have well equipped gymnasium of 1700 sq.ft. Players get incentives for participating in tournaments at various levels.

मतदार नोंदणी मोहीम**राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र राज्य**

शासन आदेशान्वये वयाची १८ वर्षे पूर्ण झालेल्या सर्व विद्यार्थ्यांनी, मतदार यादीत नाव नोंदविणे आवश्यक आहे.

रॅगिंग विरोधी कृती समिती**(Anti Ragging Committee)**

महाविद्यालयात रॅगिंग विरोधी कृती समिती कार्यरत असून रॅगिंग विरोधी कायदा १९९९ नुसार रॅगिंग करणे गुन्हा आहे, त्याबद्दल शिक्षा होऊ शकते याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. अॅडमिशन फॉर्म बरोबर रॅगिंग करणार नाही असे हमीपत्र विद्यार्थ्यांनी भरून देणे आवश्यक आहे.

अंतर्गत तक्रार निवारण समिती**(Internal Complaint Committee and Anti Harassment Cell)****विद्यार्थी समुपदेशन केंद्र (व्यवसाय मार्गदर्शन)****(Counseling Centre for Career Guidance)**

पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाच्या सहयोगाने महाविद्यालयात १० वी आणि १२ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी कलचाचणी व्यवसायमार्गदर्शन सुरू करण्यात आले आहे. तसेच वैयक्तिक व सामुहिक मार्गदर्शन करण्यात येते. चिंता, नैराश्य, अभ्यासाचा ताण व दैनंदिन जीवनातील समस्यांवर मात करण्यासाठी समुपदेशन केंद्रात मानसशास्त्रीय तत्वांवर मार्गदर्शन केले जाते.

University of Pune Circular No. 170 of 2009

It is hereby notified for information of all concerned that in view of the Judgement and Order dated 11.2.2009 of the Hon'ble Supreme Court of India in the matter of the University of Kerala V/s the Council Of Principals of College in Kerala and Others, the following measures shall be taken **to prevent ragging in the Colleges / Institutions.**

1. In the prospectus of the Higher Educational Institutions, it should be mentioned that if any incident of ragging comes to the notice of the authority concerned, the accused student will be given an opportunity to explain and if his explanation is not satisfactory, the authority would expel him from the institution. The number of cases of ragging and punishment given by the educational institutions in the previous academic year should also be incorporated in the prospectus of Higher Educational Institutions.
2. Anti ragging committees and squads to check ragging should be constituted and the names and telephone numbers of officials to be contacted by the students in case of ragging, should also be published.
3. Counseling sessions and orientation courses for senior and fresh students should be conducted.
4. All institutions should do whatever they can by ensuring punishment to the students found guilty of ragging, giving wide publicity to such punishments to act as a deterrent, strict enforcement of the various measures for preventing ragging.
5. Appropriate messages regarding "zero tolerance" towards ragging should be incorporated in admission notices /advertisements.
6. Audio-Video campaign should be undertaken at the commencement of the new academic session to prevent ragging.
7. Efforts to publicize and sensitize students regarding the menace of ragging should be made.
8. Awareness amongst students through student unions about the bad effects of ragging should be generated.
9. In appropriate cases, If the authorities are prima facie satisfied about the errant act of any student, they can suspend the student from the Institution and the hostel, if any, pending final decision and given opportunity to him to have his say. The police should be informed immediately and criminal law should be set into motion.

It is further notified that the Colleges / Institutions shall submit report to the Director, Students ' Welfare of the University, every six months, regarding implementation of the measures taken by them to prevent ragging.

Ref. No. : sw/1429/09

Date : 21.5.2009

Registrar

Copy for information to :

1. The principal of Affiliated Colleges	2. The Heads of Recognized Institutions
3. The Heads of University Departments	4. The heads of Sections in the University Office

Junior College Activities

About Us :

Mamasaheb Mohol College is a leading College in Pune City. The College is run by the 'Pune District Education Association Pune', Well Known Educational institute in Maharashtra for its Work in the Field of Education from K.G to P. G. in rural as well as urban area of Pune District.

The Junior College is approved by government of Maharashtra affiliated to Maharashtra state board of Secondary and (SSC&HSC Board). The junior College offers streams - Arts, Commerce With I.T & Science with Computer Science (Bifocal). It also offers HSC vocational stream courses - Auto mobile Technology, Electrical Technology and Electronics Technology approved by skill development Dept. Government Maharashtra affiliated to Maharashtra state board of secondary and Higher secondary Education (SSC & HSC Board). The College aim at preparing students to be confident Knowledgeable and competent to enter into reputed educational and professional institutions. Besides developing self discipline and universal values. Student are encourages to participate in social activities as well as various other competition by teachers. The Teaching Staff is the most experienced, qualified and approachable also. The college gifts an all rounded personality to its students.

National Service Scheme (NSS) :

The college has been implementing the National Service Scheme since the establishment of college. In every academic year 100 students are enrolled in NSS unit. An annual special camp of seven days is organized by the NSS unit. The scheme inculcates leadership qualities, spirit of service to society, initiative and dedication to a social

cause. It provides a good opportunity for personality development. Students with an inclination for social work are welcome to join the NSS.

Cultural Activities and Association :

College has a number of active cultural groups/ association. Noble amongst them is the students participation in the various cultural programmes have set numerous records and won many prizes in competition.

Scholarships :

A number of government and non government scholarships are available for students. Students are advised to see notice board for announcements of various non government and government scholarships.

Rajashree Chatrapathi Shahu Maharaj Education fee scholarships (Open/SEBC) Government of India scholarship (SC, ST, OBC, VJNT and SBC)

Sports :

Mamasaheb mohol college students took part in various tournaments organised by Government of Maharashtra under sports department and different federations in various sports like Wrestling, Kabaddi, Volleyball, Kho-kho Cricket, Badminton, Ball Badminton, Chess, Takewondo, Kick Boxing, Karate, Athletics Judo, Cycling.

College have grounds of kabaddi, Volleyball. College have well equipped gymnasium of 1700 sq.ft. Players get incentives for participating in tournaments at various levels.

JUNIOR COLLEGE

11th - 12th Standard

SALIENT FEATURES :

- Qualified and Experienced teaching staff
- Well stocked library
- Separate and well equipped science laboratories
- Spacious and well furnished computer laboratories
- Extra lectures and test series
- Extra curricular activities throughout the year
- "SHIKSHAK PALAK DATTAK" Yojana

ARTS - INTAKE – 120 SEATS/CLASS

COMPULSORY SUBJECTS –

1. English
2. Marathi
3. Hindi
4. Economics
5. Political Science
6. Geography
7. Environmental Science(EVS)
8. Health and Physical Education

SCIENCE (INTAKE – 120 SEATS / CLASS)

COMPULSORY SUBJECTS –

1. English
2. Physics
3. Chemistry
4. Optional Subjects (Any Two)
  - i) Mathematics
  - ii) Biology
  - iii) Geography
5. Optional Second Language (ANY ONE)
  - i) Marathi ii) Hindi
6. Environmental Science(EVS)
7. Health and Physical Education

BIFOCAL

Computer Science (C.S) – 50 Seats

1. Junior Software Developer
  2. Field Technician Computing and Peripherals
- (Optional to Second language, Biology/Geography)

COMMERCE (INTAKE – 120 SEATS/CLASS)

COMPULSORY SUBJECTS –

1. English
2. Marathi
3. Economics
4. Book keeping and Accountancy
5. Organization of Commerce
6. Optional Subjects (Any One)
  - i) Secretarial Practice
  - ii) Information Technology (I.T) – 60 Seats
7. Environmental Science(EVS)
8. Health and Physical Education

मामासाहेब मोहोळ महाविद्यालय

पौड रोड, पुणे - ४११ ०३८

व्यवसाय अभ्यासक्रम विभाग

आपल्या महाविद्यालयात महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत एच.एस्.सी. व्होकेशनल शाखेअंतर्गत खालील व्यवसाय अभ्यासक्रम इ. ११ वी व इ. १२ वी वर्गासाठी चालविले जातात.

अभ्यासक्रमाची वैशिष्ट्ये व माहिती :

- १) इ. १० वी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना केंद्रीय ऑन लाईन पद्धतीने इ. ११ वी वर्गासाठी प्रवेश दिला जातो.
- २) संबंधित कोर्स इ. ११ वी पास विद्यार्थ्यांना इ. १२ वी वर्गास प्रवेश दिला जातो.
- ३) सर्व अभ्यासक्रमांना ॲप्रेन्टीशिप लागू आहे.
- ४) अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी खालीलप्रमाणे -

अ) ऑटोमोबाईल टेक्नॉलॉजी :

- दुचाकी व चारचाकी वाहनांची दुरुस्ती व सर्व्हिसिंग
- ऑटोमोबाईल वाहनांची डीलरशीप • वॉशिंग सेंटर

ब) इलेक्ट्रिकल टेक्नॉलॉजी :

- इलेक्ट्रिकल उपकरणांची डीलरशीप
- इलेक्ट्रिकल वायरिंग व फिटिंगची कामे • मोटर रिवाईडिंग वर्कशॉप
- इलेक्ट्रिकल मोटर्स, जनरेटर्सची दुरुस्ती कामे • विद्युत उपकरणांची निगा व दुरुस्ती

क) इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी :

- इलेक्ट्रॉनिक्स उपकरणे उदा. टी.व्ही. मोबाईल इ. ची डीलरशीप.
- इलेक्ट्रॉनिक्स गॅजेट्सची Service Centre मोबाईल वगैरे दुरुस्ती.
- D.J. System सर्व्हिस देणे

५) अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर रोजगाराच्या संधी आहेत.

६) अभ्यासक्रमांतर्गत महाविद्यालयात विविध उपक्रम राबविण्यात येतात.

- OJT - On The Job Training - कंपनीत प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव व ट्रेनिंग
- Industrial Visit - शैक्षणिक भेटींचे वर्षभरात विविध आस्थापनांमध्ये आयोजन केले जाते.
- महाविद्यालयात विज्ञान प्रदर्शनाचे आयोजन केले जाते.
- तज्ञ व्याख्यातांचे आयोजन.
- विविध क्षेत्रातील तज्ञांची यशस्वी उद्योजकांची व्याख्याने आयोजित केली जातात.
- विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर रोजगार व स्वयंरोजगारासाठी मार्गदर्शन केले जाते.
- सर्व्हिस सेंटर उपक्रम - विद्यार्थी व शिक्षक एकत्रितपणे परिसरातील नागरिकांसाठी सर्व्हिस सेंटर उपक्रम राबविला जातो. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना अधिक प्रात्यक्षिक ज्ञान मिळते.
- भरती मेळावा - अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर प्रत्येक विद्यार्थ्यांना भरती मेळाव्यात संधी दिली जाते. या भरती मेळाव्यात शासकीय, औद्योगिक आस्थापनांमध्ये नोकरी मिळते.
- लिंकेज कमिटी - अभ्यासक्रम जास्तीत जास्त आधुनिक, परिपूर्ण होण्यासाठी औद्योगिक क्षेत्रातील तज्ञांबरोबर महाविद्यालयातील प्राचार्य व व्यवस्थापन समितीतील सदस्य तसेच प्रत्येक अभ्यासक्रमातील कमीत कमी २ माजी विद्यार्थ्यांची एक कमिटी बनविली जाते. सदर कमिटी मॅबरसची प्रत्येक सत्रात एक चर्चा होऊन कॉलेज प्रशासनाला तसेच शिक्षकांना सूचना दिल्या जातात. यामुळे शिक्षण पद्धतीत जास्त आधुनिकता येते. याचा विद्यार्थ्यांना नोकरी/व्यवसाय करताना फायदा होतो.

VOCATIONAL DEPARTMENT

11th-12th Standard

SALIENT FEATURES :

- Qualified and Experienced teaching staff
- Well stocked library
- Separate and well equipped workshop
- Guest lectures and test series
- Extra curricular activities throughout the year
- Industrial Visit
- On the Job Training
- Entrepreneurship

XI Automobile Technology (30 Seats)

1. English. 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Automotive Engine Technology. (GA)
5. Automotive Body and Paint Tech. (GB)
6. Automotive Electronics and Electrical Technology. (GC)
7. EVS
8. Health and Physical Education

XII Automobile Technology (30 Seats)

1. English. 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Automotive Vehicle Technology. (GA)
5. Automotive Dealership. (GB)
6. Automotive Service Tech. and Driving skills. (GC)
7. EVS.
8. Health and Physical Education.

XI Electronics Technology (30 Seats)

1. English 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Basic Electricity. (EA)
5. Basic Electronics. (EB)
6. Digital Electronics. (EC)
7. EVS.
8. Health and Physical Education.

XII Electronics Technology (30 Seats)

1. English. 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Digital and Linear Electronics. (EA)
5. Modern Communication System. (EB)
6. Applied Electronics. (EC)
7. EVS.
8. Health and Physical Education.

XI Electrical Technology (30 Seats)

1. English. 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Electrical Wiring. (FA)
5. Domestic Appliances. (FB)
6. Electrical Machines. (FC)
7. EVS.
8. Health and Physical Education.

XII Electrical Technology (30 Seats)

1. English. 2. Marathi. 3. General Foundation.
4. Electrical Wiring. (FA)
5. Domestic Appliances. (FB)
6. Electrical Machines. (FC)
7. EVS.
8. Health and Physical Education.

प्लॅस्टिक व ई-कचरा संकलन अभियान

विज्ञान प्रदर्शनाचे उदघाटन व विद्यार्थ्यांच्या प्रकल्पांची माहिती घेताना मानद सचिव अॅड.संदीप कदम

गुणवंत विद्यार्थीनी सत्कार करताना प्राचार्य डॉ.शर्मिला चौधरी

Industrial Visit Auto. Technology SHELAR MOTORS

कनिष्ठ विभाग पालक सभा

मराठी राजभाषा गौरव दिन

भुगोल विभाग आयोजित पोस्टर प्रदर्शनात सहभागी विद्यार्थ्यांकडून माहिती घेताना प्राचार्य डॉ.शर्मिला चौधरी

Workshop on
Environmental
Awareness
Guidance by
Dr. Tushar Shitole
Principal, SBC, Nasarapur

Lifelong Learning & Extension : Lecture by Mr. Vivek Velankar

Babasaheb Jaykar Lecture Series : Dr. Kalyani Hardikar

Poster Presentation - Economics Department

Management Week : Commerce faculty

Guest Lecture on Competitive Exam

Management Week : Business Fair

Career Guidance Program by Placement Cell

Students Training by Light House Foundation

Campus Placement drive by NIIT Foundation, Pune

Carrier orientation programme with Pro-Emerge Academy, Pune

Computer Science Department : Technical event Technophilia

Parent Meet

मा.अध्यक्ष अजितदादा पवार यांचा सत्कार करताना प्राचार्य डॉ.शर्मिला चौधरी

आंतरमहाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धा ट्रॉफी

खेलो इंडिया स्पर्धेतील यशाबद्दल अभिनंदन करताना उपाध्यक्ष मा.राजेंद्र घाडगे

वार्षिक बक्षीस वितरण समारंभ प्रसंगी गुणवंत विद्यार्थ्यांचा पालकांसमवेत सत्कार

उत्कृष्ट प्राचार्य पुरस्कार स्विकारताना डॉ.शर्मिला चौधरी

मेरी माटी मेरा देश उपक्रमात सहभागबद्दल सत्कार

उत्कृष्ट महाविद्यालय व उत्कृष्ट नोडल ऑफीसर पुरस्कार

इंडियन रेड क्रॉस सोसायटीचा उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार

आंतर विद्यापीठ राष्ट्रीय वेटलिफ्टिंग स्पर्धा तृतीय क्रमांक प्राप्त

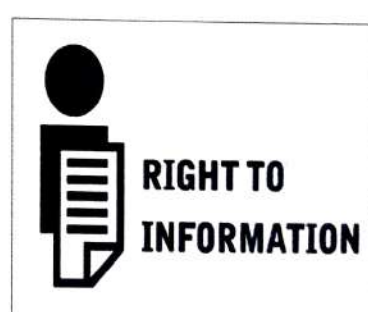
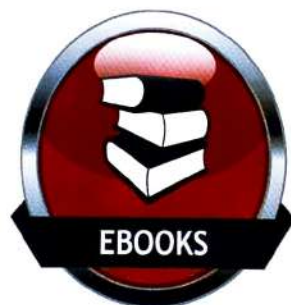
डिआरडीओ एक्पस विद्यार्थ्यांची भेट

खेलो इंडिया स्पर्धेत जलतरण स्पर्धेत द्वितीय क्रमांक

Support Services

Pune District Education Association's

(पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ, पुणे)

MAMASAHEB MOHOL COLLEGE

ARTS, COMMERCE & COMPUTER SCIENCE

48/1 A, Erandwana, **Paud Road**, Pune-411 038

Ph. : (020) 25431034, 2544 3024 E-mail : moholcollege@gmail.com

Website : www.pdeamoholcollege.edu.in

Affiliated to Savitribai Phule Pune University **NAAC Accredited B+ grade**

COURSES AVAILABLE

◆ XIth & XIIth

Arts, Commerce with I.T.
Science with Bifocal
(Computer)

◆ Vocational Course at +2 stage

- 1) Automobile Technology
- 2) Electronics Technology
- 3) Electrical Technology

Graduate Courses :

- ◆ B.A. (Special Marathi / Economics / Political Science/ English)
- ◆ B.Com. (Cost and Accounting/ Business Administration/ Banking and Finance)
- ◆ B.Sc. Computer Science
- ◆ B.B.A. (Computer Application)
- ◆ B.Voc. (Retail Management)
- ◆ B.Voc. (Software Development)

Post Graduate Courses :

- ◆ M.A. Marathi
- ◆ M.A. Economics
- ◆ M.Com. (Cost and Accounting/ Business Administration/ Banking and Finance)
- ◆ M.Sc. Computer Science
- ◆ Ph.D. Research Centre in Commerce

